

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 35. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Csütörtök, 1936. február 13.

Frakkos apostolok

tünedeznek fel mostanában mindenfelé. Talán divatból, talán az extravagancia iránti hajlamaikból hirdetnek groteszk és felújított elméleteket, amelyekből — szerintük, — egy jobb világnak kellene kisarjadnia. Sokan közülük nyíltan áradoznak a szovjetekről, amelyeknek világáról csak annyit tudnak és hallanak, amennyit a moszkvai Intourist idegenforgalmi propagandaszerv, amelynek többhasábos hirdetéseit egyre több bucaresti-i lap közli szorgalmasan, — láttatni kíván általában a kapitalista világgal: mindez azonban nem készíti megfontolásra, vagy meggondolásra az európai államok frakkos prófétáit, akiknek lételeme az örök elégedetlenség. Elégedetlenek diplomáikkal, amelyet még józan korokban szereztek meg és kommunista propagandaközpontot szerveznek az orvosi rendelő párnás ajtója mögött, mint az legutóbb Budapesten történt, vagy „sejt”-eket alakítanak az egyetemi laboratóriumok munkaasztalai mellett, megszedítve az amugy is könnyen sedíthető ifúságot, önmagukkal együtt, vagy munkakollektivitásról álmodoznak az iparvállalat igazgatói székében, éppen annak a kapitalista termelési rendnek egyik pálolyában, amellyel szemben oly ádázul prófétizálnak.

Ha nem tudnánk, hogy a szovjetek propagandája milyen kiszámított eszközökkel műveli a megtévesztés művészetét, még akkor is csodálkozva kellene kezeinket összecsapnunk, látván és tapasztalván e kártékony propaganda eredményeit és kreaturáit, az európai polgári társadalomnak szalon-kommunistáit és frakkos apostolait. Egészen kellemes életsorban élő urak, jó pozíciókban, a polgári jólétnél jóval többet jelentő gazdasági helyzetben működő polgárok játszásk meg a működő szovjetügynököket az egyes európai városokban és nem zavarja őket csöppet sem az a tény, hogy miközben elveiket hirdetik, maguk is az általuk ócsárolt mai polgári társadalom privilégiumait élvezik. S amikor tartóztatják őket, — mert ez előbb-utóbb bekövetkezik, — ezek a próféták, ezek a frakkos „self made agent”-ek csodálkoznak a legjobban azon, hogy mi is történt tulajdonképpen velük, az előkelő polgári pozíciókban élő, nyugodt anyagi körülményeket élvező polgárokkal...? Hiszen azzal sem védekezhetnek, hogy a mai társadalom nem juttat számukra kenyeret; ellenkezőleg, kitűnően érvényesülhettek és érvényesülhetnek. Eppen eléggé kitűnő gondatlanságban, ahhoz, hogy esztelen kalandokba sodródjanak, hogy aztán akár „hivatalos”, akár „félhivatalos”, akár — és ez a legneveztetesebb, — „önkéntes” szovjetügynökként kerüljenek a védekező társadalom vesztézfárainak, börtöneinek falai közé.

Esztelen és ostoba csalás az, amit a frakkos apostolok folytatnak kisdéd játékaikkal a polgári társadalomban. Esztelen és ostoba csalás, amellyel legelsősorban is önmagukat csalják, amikor örök lelki elégedetlenségüket államellenes cselekmények formáiba, vagy elveibe öltöztetik, ezzel veszélybe juttatva nemcsak önmagukat, hanem, mint megfigyelhettük Középeurópa számos polgári társadalomban: családunkat és rokonaikat is. Mindenkinek kell valahova tartoznia, de ne feledjük, hogy a legprimitívebb közösségben élő állat-

Amerika dönti el az olajzárlat sorsát

Az olasz sajtó szerint Anglia irányítja az abesszin hadműveleteket — Felmorzsolódik Abesszinia, ha a helyzet nem változik —

Rómából jelentik: A keletafrikai háborúval kapcsolatos olajszankciók kérdése körül még mindig teljes a bizonytalanság. A Reuter geníli levelezője megbízható forrásból arról értesült, hogy az olajzárlat elrendelésének lehetőségét tanulmányozó szakbizottság tegnap délután átszövegezett jelentésének megállapításai a következők:

1. Ha Amerika nem vesz részt a zárlatban,

akkor szó sem lehet eredményes olajzárlatról, mert Amerika olyan óriási olajkészlettel rendelkezik, amely 100 százalékban fedezi Olaszország szükségleteit.

2. Ha Amerika olajszállításait Olaszország felé a november előtti színvonalra korlátozzák, akkor a zárlat sikere biztosítható lenne, de Amerika magatartása egyelőre még bizonytalan.

Körülzárták Makalét az abesszinek

ADDIS ABEBÁBÓL jelentik: A dessiei főhadiszállásról jelentik, hogy az abesszin csapatok a szó szoros értelmében véve, körülzárták Makale városát, úgy, hogy ennek őrségét csak repülőgépekről ledobott csomagokkal tudják élelmezni.

Az abessziniai harctérről érkező jelentések szerint a frontokon nyolc nap óta esik az eső és így a katonai műveletek ugyszólván teljesen szünetelnek. Egyelőre szó sem lehet arról, hogy nagyobb katonai vállalkozásokat kerestül-vigyernek. Olasz forrásból származó jelentések azt állítják, hogy az angol katonai attasé Addis-Ababahán nemcsak a kormányt képviseli, hanem az abesszin császár katonai tanácsadójának a szerepét is betölti. Az olasz lapok azt állítják ezzel kapcsolatban, hogy az abesszin háborút tulajdonképpen Anglia irányítja Olaszország ellen, tekintettel arra, hogy az angol katonai szakértő intézkedik a katonai műveletek dolgában. Az angol kormányhoz közelálló körök a legerélyesebben cáfolják az olasz vádakokat és hangoztatják, hogy az abessziniai angol követ és a katonai attasé nem avatkoznak a háboru eseményeibe és csak csendes és

semleges szemlélők. A négus egyébként Desta herceg utódjává Ras Badzelo pénzügyminisztert nevezte ki, aki Abesszinia egyik legjobb katonai szakértője. Az új főparancsnok azt a megbízást kapta a négustól, hogy szervezze újjá, illetve gyűjtse össze Desta herceg seregének szétszórta részeit. Az új főparancsnok már megérkezett a főhadiszállásra.

A Daily Mail abessziniai tudósítója hosszabb cikket ír az ottani helyzetéről. A cikk azt fejtegeti, hogy abban az esetben, ha a dolgok fejlődése hamarosan meg nem változik, Abesszinia felmorzsolódik. A központi hatalomnak és az egységes vezetésnek nyoma sincs, a hercegek bármikor suttha dobhatják a négus parancsait. A császárt ügyes embernek tartják, de mélyen gyökeredző bajok mutatkoznak és kérdés, hogy meg fog-e birkózni azokkal.

Olasz védőakció a megtorlások ellen

Rómából jelentik: Pirelli, az olasz gyáripari konföderáció alelnöke, érdekes összefoglaló jelentésben ismerteti az olasz ipari szervezetek védőakcióját a szankciók ellen.

— A szankciók elleni védekezés — írja Pirelli — elsősorban

valuta- és hitelprobléma.

Az olasz ipari import szükségletét a szankciók következtében más, többnyire drágább forrásokból kénytelen beszerezni, az importárakat ma előre kell kifizetni és a csökkenő export és a hitelhiány miatt, a szükséges valuta beszerzése kétségtelenül nehézségekbe ütközik.

Az olasz ipar exportja körülbelül öt és fél milliárdnyi lira értéket tesz ki. A szankciós államok elzárkózása az olasz származású áruk elől az olasz gyáripari kivitel legalább is a felére csökkentette, feltéve, hogy a nemzetközi államok beszerzéseiket olasz árukban nem korlátozzák.

A bizottság munkaprogramjának első legfontosabb pontja az ipar exportpiacainak lehető megtartása. Nehéz és komplikált a kivitel megmentése érdekében

az exportprémiumok kérdése.

Az olasz ipar a rendelkezésére álló, nemzetközi államokban nem akar amerikai mintára dömpinggel élni, mert ez retorzióra vezethetne. A kompenzációs lehetőségeket igyekszik az olasz kereskedelempolitika megkönnyíteni ezért ott is, ahol nincsenek kliring-megállapodások. Jólismert és keserves védekezési mód

a szén- és kokszzükséglet biztosítása,

1934-ben körülbelül 13 millió tonna szenet importált Olaszország, körülbelül 900 millió lira értékben. 1935. első felében pedig ennél is többet. A vasutak korlátozzák a vonatok számát és úgy a közlekedés terén, mint az iparban, a szenet elektromos energiával pótolják a hidraulikus telepekből nyert árammal. A fü-

fajok is kiverik maguk közül a kergült egyed, amely a maga extravaganciájával csupán zürzavaros, kielégületlen lelkivilágával is veszélyezteti a közösség harmóniáját, életének nyugalma. A frakkos apostolok új figu-

ráit megdöbbenéssel figyeli a kor, melyben megteremték és bizonyos, hogy egy nyugalmasabb korszakban nem börtönökből, hanem elmebetegintézetekbe csukják a szerencsétleneket.

CAA Táncos-teaestély február 15-én a Fehér Keresztben

tőszén- és gázfogyasztást is erősen korlátozzák a központi fűtés idejének csökkentésével, a belföldi fűtőanyagok felhasználásával.

A gyapotbehozatal 1934-ben 170 millió kilogramm volt, körülbelül 900 millió lira értékben. Ebből a mennyiségből mintegy 55 millió kg. további kivételre kerül. Több, mint 100 millió kg. azonban nélkülözhetetlen szükséglete az olasz textiliparnak. A belföldi gyapottermelés csak a jövő problémája.

Vas és acélban a háború folyamán a szükséglet egyre emelkedik s ezért a nem hadicélokot szolgáló fogyasztás messzemenő megszorítására van szükség.

Élelmiszerekben a behozatal 1934-ben meghaladta az egymilliárd lirát és a kivétel körülbelül másfél milliárd értéket képvisel. Gabonában 20 millió, kávéban 160 millió, élő állatokban és husban 160 millió lira a behozatali szükséglet. E cikkekben is elkerülhetetlen a fogyasztás erős megszorítása és a belföldi

élelmiszerek (halak, rizs, főzelék, gyümölcs) fogyasztásának propagandája.

A gumi a szankciós államok kivételi cikke

és beszerzése nagy nehézségekkel jár, nem igen pótolható más anyaggal és fogyasztása alig korlátozható. (Hadi célok, autóipar stb.) Némi enyhülést jelentenek a használt gumi alkalmazására irányuló rendelkezések. A rezet részben pótolni lehet alumíniummal. Érezhető hiány jelentkezik olajokban és zsirokban is. Komoly nehézségeket jelent a juthiány, bár igyekeznek egyéb szövetfajtákkal pótolni. A legnagyobb takarékosagra van szükség cellulózban is és ezért egy külön központi szervezetet létesítettek a cellulóztermelés (szalmából, fából) fejlesztésére. Nélkülözhetetlen anyagok a benzin és a nehézőlajok, a bőr, ólom, ón stb. Az olasz gyárpar technikai bizottsága lázasan dolgozik a nyersanyaghiány okozta nehézségek enyhítése érdekében.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek! ³⁶⁰⁷

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. Panziórendszer.

Az ARADI KOZLONY előfizetői a kiadóhivatal utalványra ellenében 15-20% engedményt élveznek.

Tatarescu miniszterelnök hír szerint a közeli napokban nyilatkozik a belpolitikai helyzettel kapcsolatban.

Turnu-severini jelentés szerint dr. Onofre Lunguleac, Dulac mérnök, Fuger volt prefektus és képviselő ma a következő táviratot intézték Mihalachehoz:

Február 12-én délelőtt 10 órakor egy 400 személyből álló csapat, amelyet Cuza Gheorghe, a nemzeti keresztény párt főtitkára, Nichifor Robu képviselő és Novitzki szenátor vezetett, megostromolta Paunescu Ion, Vanjul-mare községbeli lakos házáat. Erőszakkal behatoltak a lakásba és onnan elraboltak árukat, ruhákat, bennünket pedig el akartak fogni és meg akartak ölni, amint az fenyegetéseikből kitűnt. Ugy tudunk megmenekülni, hogy Paunescu házában padlásán bezárkoztunk. Autókat kirabolták és kerekeit tönkretették. Mindez a rend fenntartására kiküldött hatósági közegek szemelátárára történt. A merénylet keresztülvittele három órán át tartott. A törvény és a civilizáció nevében tiltakozunk azon anarchia ellen, amely Mehedinti megyében honos.

A cuzisták olyan híreket terjesztettek, hogy a vasárnapi incidensek alkalmával több társukat megölték. A Mehedinti-megyei hatóságok ezeket a híreket a leghatározottabban megcáfolták.

Tatarescu miniszterelnök ma Targu-Jiu-ba utazott, ahol beszédet mond. Beszédében méltatja majd az uralkodónak a párisi tanácskozásokon kifejtett érdemeit.

A miniszterelnök nem polemizál Mihalacheval és csak általánosságban foglalkozik a belpolitikai helyzettel, amelyből azt a következtetést vonja le, hogy a kormánynak folytatnia kell megkezdett munkáját.

Bucurestiből való elutazása előtt a miniszterelnök hosszas megbeszélést folytatott Bra-tianu Bebevel, a liberális párt főtitkárával, akivel többek között a Banca Nationalanál történő választások kérdését is megvitatta.

Mihalache interpellációja a mehedinti-i helyzetről

Kétezer fegyvereskortos járja a falvakat — A CFR-műhelyekben készültek a cuzisták jelvényei?

Turnu-Severinben sem jobb a helyzet

Bucurestiből jelentik: Mihalache, a nemzeti-parasztpárt elnöke, ma a következő közlést juttatta el a parlament irodájához, Tatarescu miniszterelnökhöz címezve:

— Van szerencsém a következő közlést, illetve interpellációt intézni a miniszterelnök urhoz: A mehedinti-megyei pótválasztást

a választó közönség terrorizálásával és az államgépezet anarchizálásával készítik elő. Kétezer ember, akiket Moldova és Basarabia északi részeiből hoztak Mehedinti megyébe, egyenruhákba öltözve, fegyvert viselve, katonai jellegű alakulatokba tömörülve, járják be a falvakat.

Nem eszmeközvetítést végeznek, mert hiszen a legtöbb közülük egyszerű ember, sok még irni-olvasni sem tud, vannak olyanok, akik nem is beszélnek románul és akiket azért küldtek ide, hogy a falvak lakosságát fenyegetessék és terrorizálják. Mi közük van ezeknek az idegeneknek a mehedinti-megyei választóközönséghez? Mi magyarázhatja meg, mi teheti indokoltá jelenlétüket?

Hogyan biztosítja a kormány a választások szabadságát?

Egy törvény, amelyet a jelenlegi kormány terjesztett a parlament elé és szavaztatott meg, a leghatározottabban megtiltja katonailag szervezett, egyenruhákat és fegyvereket viselő politikai alakulatok működését. Ennek a törvénynek az a célja, hogy az államrendet biztosítsa és hogy a polgárok alkotmányos jogainak gyakorlására nyújtson garanciát. Miért nem alkalmazza a kormány a törvényt? Hogyan engedheti meg a törvény rendelkezésének nyílt és szemérmetlen megsértését és semmibevevését? A CFR vezérigazgatósága különvonatot bocsátott ezeknek az anarchiát szító csapatoknak rendelkezésére.

A CFR műhelyekben készítették el buzogányaik és jelvényeiket és a hatóságok nyíltan támogatják őket.

Az idegen illetőségeket nem motozták meg, nem kobozták el fegyvereiket és bárki, aki Mehedintimegyébe megy, meggyőződhetik róla, hogy a cuzisták rohamosztagosai egyenruhákat viselnek. A legkisebb incidenseknél is azonnal megállapítható, hogy a kékingeseknél fegyverek vannak. A lakosság el akarja távolítani ezeket az osztagokat a megyéből, de a hatóságok védelmükre kelnek. Amikor valahol

incidens robban ki, a csendőrök a nemzeti-parasztpártiak ellen járnak el és ellenük vesznek fel jegyzőkönyvet. Amikor a párt vezetői tiltakoznak ez ellen, akkor a hatósági vezetők kétértelmű válaszokat adnak, de megfelelő intézkedéseket nem fogantatosítanak. Arra kérem tehát a kormányt, hogy haladéktalanul távolítsa el a megyéből azokat az elemeket, amelyek nem odavalók, de elsősorban távolítsa el a megyéből a katonai alakulatokba tartozó rohamosztagosokat. Ha a kormány mindezt eltűri, akkor mentesíti a nemzeti-parasztpártot azoknak az eseményeknek felelőssége alól, amelyek Mehedintimegyében bekövetkezhetnek. A megyei lakosság nem fog sokáig tűrni és a lehető legerélyesebben jár majd el a betolakodók ellen. Ez viszont véres konfliktusokat robbanthat ki.

A kormány felelőssége annál nagyobb, — fejezi be levelét Mihalache, — mert Őfelsége, a király távollétében a királyi előfogókat is élvezzi".

Uj lendülettel indítja meg Magyar Ház-akcióját az aradi magyar párttagozat

A választmányi bizottság ülése — Németh László magyarországi író cikkének ügye a pártvezetőség előtt

A Magyar Párt aradi és aradmegyei választmányja szerdán délelőtt Parecz Béla dr. elnökletével ülést tartott. Az elnök üdvözölte a megjelenteket, majd pedig beszámolt arról, hogy a Magyar Ház kitűnően sikerült és azon úgy az aradi, mint a megyei magyarság oly nagy tömegben vonult fel, mint még egy esztendőben sem.

Ezután ismertette Parecz Béla dr. elnök a Magyar Párt banati tagozatának azt az átiratát, amelyben Németh László magyarországi író ismeretes cikksorozatával foglalkozik. Mint ismeretes, Németh László folyóiratában ardeali látogatása nyomán cikksorozatot írt, amelyben méltatlan támadásokban részesítette a Magyar Pártot, amelyről többek között azt írta, hogy „nem tartja fenn a kapcsolatokat a néptömegekkel”. A banati tagozat kérelmet intézett a Magyar Párt központjához annak

megakadályozása végett, hogy a jövőben hasonló, téves információkon alapuló cikkek napvilágot lássanak. Az Aradra érkezett átiratban a banati tagozat az aradi tagozatot arra kéri, hogy csatlakozzék ehhez a kérelemhez. Rövid vita után a választmány a banati tagozat javaslatát elfogadta és úgy döntött, hogy hasonló értelemben ír fel a párt központjához.

Szóba került ezután az építendő aradi Magyar Ház ügye. Papp Andor arra világított rá, hogy az itteni magyarság társadalmi és kulturális élete szempontjából mennyire szükséges a Magyar Ház felépítése. A választmány úgy döntött, hogy a Magyar Ház létrehozása érdekében újabb és lendületes propagandát indít és folytatja az ugynevezett egy lei-akciót, amelynek tudvalevőleg az a lényege, hogy a Magyar Ház alapító tagjai naponta egy leit tesznek félre a Magyar Ház javára.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték a marseillei merénylőket

**Kimondotta a bíróság, hogy a tettesek nem voltak bérgyilkosok
— Este 8 órakor hozták meg a verdiktet —**

Párisból jelentik: Az Aix-en-provence-i tárgyalás délelőtt 10 órakor kezdődött és mindjárt Saint Auboin védő emelkedett szóásra, aki beszédét azzal kezdte, hogy az esküdtekhez fordulva felkérte őket, fontolják meg alaposan a kérdésekre adandó válaszokat. Ismertette a három vádpontot, amelyet a vádlottak ellen emeltek. Az első, amely a hamis utlevél használatáról szól, nem fontos, míg a második a bűncselekmények elkövetésére való szövetkezésről szól. Ha ebben mondják ki a vádlottakat bűnösnek, akkor 5—20 évi fegyházra ítélték őket. Ha azonban megállapítják bűnrészességüket a gyilkosságban, akkor mindhármukat halálraítélik. Kijelentette ezután, hogy a védelem nem teheti magáévá azokat az állításokat, amelyeket itt Simonovics belgrádi rendőrfőnök hangoztatott, de

Roll főügyész álláspontját sem fogadhatja el. Rámutat arra, hogy a vádlottak nem voltak bérgyilkosok, hanem egy ügy katonái, akik politikai elveik megvalósításáért küzdenek. Végül hangoztatja, hogy

ebben a perben politikai bűncselekményekről van szó.

A délutáni tárgyaláson Cabassa, Kratj védője hangoztatta, hogy a vádlottak nem is tudták utazásuk célját. Kérte az esküdteket, hogy ne feledkezzenek meg az igazi bűnösökről, akik nincsenek is itten, a bíróság előtt, akik közül

Pavelics Olaszországban van, míg Kva-ternik és a titokzatos szőke hölgy elmenekültek.

Max Noel, dr. Raics védője volt a következő felszólaló, akinek beszéde után az elnök elfüggesztette az ülést. Szünet után Bonelli beszélt Pospichl védelmében. Kijelentette, hogy nem közönséges, hanem politikai bűncselekményről van szó. Kérte az esküdteket, hogy legyenek irgalmasak a vádlottakkal szemben, akik ellen a vád nincsen 100 százalékosan bizonyítva.

A kérdések megszövegezése következett azután, majd az esküdtek a verdiktjük meghozatalára vonultak vissza. A bíróság este 8 órakor hirdette ki az ítéletet az esküdtek igazmondása alapján és

a bíróság a vádlottakat életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

Uj átmeneti bizottság az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara

élén Dr. Marsieu Iustin és dr. Konopy Kálmán hiányzik az új vezetésből. — Ardelean Ioan képviselő, micalacal lelkész lesz utóda dr. Marcus Mihail kerületi kamarai elnöknek

Az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara átmeneti-bizottságát a földművelésügyi miniszter feloszlatta és helyére új átmeneti-bizottságot nevezett ki. Az új bizottság névsora a következő: Dr. Adam Iancu, Axente Novac, Pera Cuparescu, Weiszberger János, Chebeleu Lazar, Ardelean Ioan és Ruja Gheorghe, míg a bizottság hivatalból való tagjai: Iancu Nicolae, az aradmegyei mezőgazdasági szolgálat főnöke és Piso Ioan erdőigazgató. Figyelemre méltó, hogy az új átmeneti-bizottságból dr. Marsieu Iustin, aki az aradmegyei Mezőgazdasági Kamarának éveken át elnöke volt és ezt a tisztséget a legutóbbi átmeneti-bizottságban is valóban elismeréseméltóan töltötte be, hiányzik. Hiányzik még a régi bizottság egy másik jelentős tagja: dr. Konopy Kálmán is. Az új bizottság valószínűleg dr. Adam Iancu curcici- orvost választja meg elnökévé.

Itt emlékezünk meg arról, hogy dr. Marcus Mihail, aki a kerületi Mezőgazdasági Kamara elnöke volt, már régebben lemondott erről a tisztségéről, mert mint a Banca Nationala cenzora, ennek a tisztségének nem tehetett eleget. Marcus dr. helyére előreláthatólag Ardelean Ioan lelkészt és képviselőt választja meg a kerületi Mezőgazdasági Kamara átmeneti-bizottsága.

Az új átmeneti-bizottság Marsieu Iustin dr. nélkül való megalakulása érthető meglepetést kelt, mert hiszen a volt megyei prefektus hosszú esztendőkn át a különböző és változó politikai rezsimék alatt is megmaradt a Mezőgazdasági Kamara élén és szinte példátlan odaadással vezette az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara ügyeit. Munkatársain: Popescu Nicolae vezérfelügyelő és dr. Seymann Ottón kívül nagymértékben az ő irányításának és tevékenységének köszönhető, hogy az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara ma jellemző szintjén áll. Meglepetést kelt az is, hogy dr. Konopy Kálmán nem szerepel az új átmeneti-bizottság névsorán, holott amellet, hogy dr. Konopy a Mezőgazdasági Kamara vezetésében a megyében nagyszámúban levő kisebbségi mezőgazdákat képviselte, kiváló szakértelmével, gazdasági tudásával nagy szolgálatokat tett a kamarának. A megye mezőgazdaságának mindenkor csak hasznára

válhatott, ha egy ilyen európai hírű szakember foglal helyet érdekképviselőnek vezetőségében.

Egyes verziók szerint az átmeneti-bizottság kicserélése azzal magyarázható, hogy a közeljövőben mégis megtartják a mezőgazdasági kamarai választásokat és ezeknek előkészítésénél bizonyos érdekek érvényrejuttatását akarják szolgálni.

Öt-öttnapi fogházra ítélték Trichter Rubint és Czukor Jánost,

a legelső aradi hazárdjáték-barlang megalapítóit

Timisoaráról jelentik: Trichter Rubin nevét sokan ismerik Aradon. Trichter volt az első üzér, aki felismerte a naiv polgárok játékszenvedélyén alapuló pompás üzleti lehetőségeket és még a múlt év tavaszán,

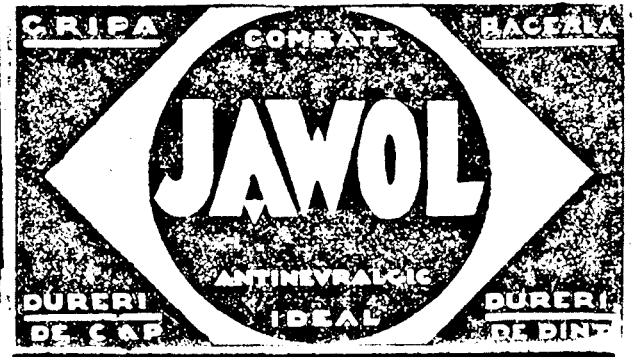
be sem várva az új kártyarendelet életbelépését, rulettbarlangot nyitott Aradon.

Annak idején még a törvények értelmében tilos volt mindennemű hazárdjáték és ezért Trichter csak titokban kezdte meg sötét üzletét. Társként maga mellé vette Czukor Jánost, aki az utóbbi időben már több ízben került összeütközésbe a büntetőtörvénykönyvvel. A kártyabarlangot Czukor lakásán rendezték be. Trichter szállította a rulettasztalt, zsetonokat, a gereblyéket és a kártyacsomagokat. Csöndben és titokban nyitották meg a „zártkörű” kártyabarlangot, amely pompásan jövedelmezett, annál is inkább, mert adót nem fizettek utána.

Egy napon Trichter a fővárosba utazott üzleti ügyben és a „klub” vezetését Czukorra bízta. Czukor úgy látszik nem válogatta meg eléggé pontosan a vendégeket, mert a rendőrség tudomást szerzett a titkos kártyabarlang létezéséről.

A kő éjjeli órákban nagyszámu detektívcsoporthoz jelent meg Czukor lakásán és razziaát tartott a zöld asztal környékén.

A tényeket nem lehetett letagadni, a rendőr-



Hodzsza még hisz a középeurópai gazdasági és politikai csoportosulás

lehetőségében. — A csehszlovák miniszterelnök a francia—szovjet-egyezmény kialakulásáig marad Párisban

Párisból jelentik: Saint Brice, a „Journal” külpolitikai rovatának vezetője részletes beszélgetést folytatott Hodzsza Milán csehszlovák miniszterelnökkel, aki a következőket mondta el a francia lapszerkesztőnek:

— Azt szeretném, ha Jugoszlávia és Románia szintén rájépné arra azt utra, amelyet mi követünk. A legközelebb elmegyek Belgrádba, onnan pedig Bucurestibe fogok utazni. Bizonyos akadályok voltak, amelyek hosszú ideig elzárta az utat, de ezek most már elhárultak. Részünkről eltűnt a gazdasági előtet akadály és úgy vélem, hogy a Habsburgkérdés többé szintén nem zárhatja majd el az utat. Olyan gazdasági és politikai csoportosulás megvalósulásának lehetőségében hiszek, amely magában foglalja a kisantantot, Ausztriát és amelybe Magyarország is beléphet. Ez a csoportosulás nem irányul senki ellen. Így Olaszország ellen sem. Erről már beszéltem a prágai olasz követtel és megkértem őt, hogy tájékoztassa terveimről Mussolini miniszterelnököt is.

A csehszlovák miniszterelnök állítólag addig marad Párisban, amíg a francia—szovjetegyezmény ügye véglegesen eldőlt. A csehszlovák kormányelnököt az egyezmény kamarai tárgyalása nemcsak azért érdekli, mert Csehszlovák szempontjából az egyezmény megerősítése rendkívül fontos lenne, hanem mert diplomáciai puhatolódásokat akar folytatni, annak megállapítására, hogy viszály esetén számíthat-e Csehszlovákia Franciaországra, ha német támadás érne, vagy ha Ausztria függetlenségét veszedelem fenyegeti.

ség a rulettasztalt a zsetonokkal és nagymennyiségű készpénzzel együtt lefoglalta, a lakást pedig lepecsételték. A hatóságok az akkor fennálló törvények értelmében, teljes szigorral jártak el az ügyben, hatalmas összegű pénzbírsággal sújtották Czukort, valamint bűnrészesség címén Trichtert. A pénzbüntetésen kívül azonban

a kártyatörvény elleni kihágás miatt a járásbíró is felelősségre vonta a két jeles férfit, akiket fejenként öt napi fogházra ítélt.

Trichter megfellebbezte az ítéletet és a fellebbezést most tárgyalta a timisoarai tábla, amely a fellebbezést elutasította és az öt napi fogházbüntetésről szóló ítéletet jogerőre emelte. A táblai ítélet természetesen még a régi kártyatörvényen alapul.

Lapzártakor:

Anglia—Németország jégkorongmeccs döntetlen

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: Anglia—Németország jégkorongmérkőzés 1:1 (0:0, 1:0, 0:1). A mérkőzést kétszer meghosszabbították, de az utabb kétharmad 0:0 eredménnyel zárult, úgy hogy, a mérkőzést csütörtökön megismétlik.

Bátogatás Európa fölénél

Hogyan dolgozik a beéltzi transzkontinentális rádió-vevőtelep — Antennáradó Berlin körül — Mindent a biztonságért! — Hullámpályaudvar — A 17 csöves rádiógigászok a világ modern Babeljében

Berlin-Beelitzből jelentik: Igen, többé ez sem boszorkányosság: telefonozhatunk, sürgönyözhetünk és képtávirózhatunk Amerikába, Afrikába, vagy Ausztráliába. Korunk rohanó tempójának, a rekordok századának láthatatlan hullámokkal sikerült a tengerek partjait összekötni, emberiségeket s kultúrákat láthatatlan szálakkal közelebb fűzni egymáshoz. A hírszolgálat technikája a világháború után egyre inkább függetleníteni igyekezett magát a kábellektől s teljes érdeklődésével fordult ezért a dróttalan összeköttetési lehetőségek tanulmányozása felé, de különösképpen a rövidhullám technikája volt az, mely az utóbbi években egy szinte hihetetlen fejlődési folyamattá alakult.

Az európai kontinens szívében fekvő Németország már a világháború éveiben felismerte, milyen jelentősége lehet a kábelnélküli összeköttetésnek. A drótnélküli leadás már háború előtt is ismert állomása Nauen, mely ma rövid és hosszú hullámú tengerentúli adóberendezésével a világ egyik legnagyobb rádió telepe. A vele együttműködő s azt kiegészítő, ugyancsak Telefunken elgondolása beéltzi „vevő”-telep azonban csak alig néhány éves s mivel már teljes mértékben a hegemonia kérdés jegyében épült, elképzelhetően a legmodernebb vevő-telep e percben az egész világon. Nauen és Beelitz természetesen kábel összeköttetésben egészítik ki egymás között munkaköreiket, az automatikus távirók s telefonok, kisebb, hazi-rövidhullámú adókon kívül, miáltal az így megszerkezett, egymással való akadálytalan összeköttetés, a független adás és vétel belső üzemi-technikai biztonságát az elképzelhető határig engedélyezi.

Erre azért volt legfőképpen szükség, mivel régben ugyanaz az állomás szolgálta az adást és vételt, ami pedig azzal az állandó bosszúsággal járt, hogy adás esetén például a vételnek mindig hallgatnia kellett a fordítva, míg így pedig egy időben lehet egyszerre s állandóan adni, de venni is. Vagyis: az állandóan kétoldali aktív munkának ma már nincsen többé akadályja.

Via Transradio

A beéltzi állomást, — melyről e riportunk beszámol — nyugodtan nevezhetjük „Európa fölénél”, mert ide futnak be, nemzetközi megegyezés alapján majdnem az összes, kontinensünkre irányított tengerentúli rádióleadások, melyek vételére a Berlin körüli antenna-erdőben egyedül Beelitzben nem kevesebb, mint 40 karcu, acélszúrke fémtorony nyulik a magasba. Beelitzben fut össze a nagy világ számtalan részéből 15 fontos nemzetközi sürgöny, 9 telefon és 4 képtáviró vonal, itt találkozik össze Szírnia, Mania, Chile, Siam, Mexió vagy akár Mandzsuko és San-Francisko minden leadott híre; innen továbbítják mindezeket Königswusterhausenén át az európai rádió-szolgálatba, de innen iródik automatikusan a naueni adó-telepen át mind az a sok ezernyi sürgöny, mely a tekintélykölcsönző „Via Transradio” jel alatt fut, éppugy mint ahogy végül itt kapcsolnak át minden olyan telefonbeszélgetést is, melyet dróttalan uton kíván Európával globuszunk bármelyik más földrésze folytatni.

Vizmázsás rádiókészülékek

S vajjon mennyibe kerül egy ilyen telefonbeszélgetés?

Hát bizony, nem olcsó mulatság a tengerentúli telefonozgatás a hosszan csevegni szeretők számára: Európa egyes városaiból Japánba, egy 3 perces beszélgetés például 100—120 pengőbe kerül, mely összeg 1/2-át kapja a vevőállomás s 1/2-át pedig az adótelep, ez azonban csak a rádió-telefonikus összeköttetésnél van így persze, mivel a kábel-összeköttetésnél mindazon országok, melyek területén a huzalok csak átvonulnak, részeseletést kérnek Mr. Wang-Csek telefonbeszélgetéséből, éppugy mint Herr Lehmann összeköttetéséből is. Érthető tehát, hogy Németország példái inkább a rádió összeköttetésrel dolgozik — tette meg hozzá mosolyogva kísérőnk — ... különbség van a 2/3 és az 1/12 között!

A közel 40 méter hosszú vevőterembe vetünk azután még egy rövid pillantást. Katonás sorrendben áll itten egymás mellett a 23, 17 csöves, egyenként is nem kevesebbet, mint 10 mázsát nyomo, hatalmas universal-készülék, melyeket mind saját erőtelepük is lát el energiával. Fehér köpenyes tisztviselők hatolnak néma csendben készülékeik szerelétfajla fölé ... ebben a napfényes teremben látszólag teljes csend honol, valójában azonban az

Európa füle ... e két szerény szó mögött mennyi s milyen bonyolult munka huzódik meg! A beéltzi antennákról külön is tanulmányokat lehetne írni, hogy eléggé megismerjük boszorkányos működésüket. Ezek a vízszintesen függő dróthuzalok, melyek mindenütt egy képzeletbeli függőlegest képeznek a mindenkori leadó irányához, különkülön állandóan ugyanarra az adóállomásra vannak fixen beállítva, melyet az antennák között egyszer és mindenkorra szétosztottak; felfogó szervük két párhuzamos huzal-sorból áll, melyek közül az egyik a beérkező energiák erősítését s az idegen — zavaró — hullámok távoltartását szolgálja, működése azonban még azzal a külön érdekességgel is jár, hogy egy egyszerű távkapcsolással a fix beállításnak megfelelő, pontos — ellenkező irányba is kapcsolható, miáltal viszont minden antenna tehát, hogy úgy mondjuk: előre és hátra is, egyaránt használható.

A tudós antennák

De éppen olyan érdekesen történt gondoskodás a vétel biztonságát illetően is. Beelitzben úgy küszöbölik ki az egyelőre még világszerte megoldhatatlan fading-problémát, hogy egyszerűen két, sőt néha három, ugyanazon irányba, egymástól bizonyos távolságra felállított antennával vesz ki a nehezen felfogható leadásokat; vagyis Beelitzben is ugyanazzal a megoldással oldották meg a feltétlen vételbiztonság kérdését, mint amellyel az amerikai Radio Corporation is, a Beverage-antennák segítségével a fadingot üzemből kiküszöbölni tudta. S hogy ezzel a rendszerrel valóban, milyen jó eredményeket is sikerült elérni, azt bizonyítják az előttünk heverő üzempapírok, melyek tanúsága szerint az ily módon biztosított vételeknek mindössze csak 1%-a nem tudott a fading jelenségen urrá lenni.

Továbbá, igen elmés biztonsági berendezés még a már szinte gondolkodó, tudós beéltzi antennák időbeli sokoldalúsága is, mely aszerint, hogy nappali, átmeneti vagy éjjeli üzembről van szó, 20, 40 és 100 méteres hullám alapon képes működni. Vételbiztonsági berendezésekben tehát nincsen hiány. Mi „történik” azonban a beérkező hullámokkal? Kialauzunk nem mosolyodik el erre a kérdésre sem, hanem azt teljesen jogosultnak tartva, nyit ki válaszkeppén előttünk egy ajtót, mely mögött terül el Beelitz igazi szíve: a hullám pályaudvar”. A „pályaudvar” tetejéről mintegy 40 vas-kos, szigetelt kábel csüng alá egy közel 2 1/2 méter átmérőjű, kerek kuformájú térségbe, melynek alján a geográfiai égtájának megfelelően szétosztva találjuk körös-körül a beéltzi vevő-antennák tengerentúli adó-állomásainak egyes neveit, egy-egy kapcsoló-csop szomszédságában. Hogyan történik tehát praktikusán az összeköttetés? Kapcsolni kívánják, mondjuk Venezuelát Kairóval, akkor az adóállomás alácsűngő kábelét egyszerűen a vevőállomás, szélrózsába épített megfelelő csapjára kapcsolják, néhány egyszerű fogás az egész, csak egy kis karcoska átváltása az antennák távirányító tábláján s íme: Venezuela máris akadálytalanul közölheti minden mondanivalóját, a tőle ki tudja, hány ezer mérföldnyire fekvő idegen földrésszel!

acélon s a fém legkisebb kis porcikáján át is, a hangok egész özöne lüktet ... igen: a nagy világ modern bábeje ad egymásnak ezen a csodás telepen találkozik ... a hang pedig, mely egy másodperc alatt 7 1/2-szer nyargal körül földünkön, itten válik csak az emberi zsenialitás jegyében igazán hanggá, itten lesz értéké a hang, hogy 1935. életét, a távolságokat többé nem ismerve, tegye meg tökéletesebbé, még kényelmesebbé.

„Európa füle”, a rádiótechnika egyik legnagyobb alkotása, egyben azonban a legsodásabb hid földünk aetereben is ... láthatatlan hid, mely ma már nemzeteket és kultúrákat köt össze.

DOROS FERENC

Szeplős, pattanásos,

májtoltos, mítesseres
arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Béthy-ház.)

Színház - Művészet

Sandu Albu hangversenye a Kulturpalotában

Oly kevés koncertben van részünk, „Filharmoniankat” is elvesztettük, tehát ünnepnek számít a mai este. Sandu Albu tanár, a román zenelélet büszkesége, a külföldi viszonylatban is híres hegedűművész, Sevcsik és Ondricsek mesterek egyik legkiválóbb tanítványa tisztelte meg városunkat. Finom, izléses programja mindiért elárulta, hogy vérbéli művészhez van szerencsénk. Brillians technika, erős muzikalitás, a darabok lélekbe való szeretetteljes elmélyülés jellemzik Sandu Albut.

Műsora első részében a klasszicizmusnak hődolt Veracini: Szonáta, Beethoven: Op. 50. románcsa, Mozart-Kreisler: Rondo, Csaiikovszky koncertje következtek disztíngvált előadásban. Szünet után román zeneköltők jutottak szóhoz, köztük a művész saját két szerzeménye. E. Montia dr. kitünő komponista négy bábos s eredeti művét játszotta végül, melyeknek ez volt az „ősbemutatója”.

A művész csodálatos Guarneri hegedűje itt zengett legmelegebben. Rengeteg tapsban és ünneplésben volt része, de sokkal nagyobb közönséget érdemelt volna. Reméljük, hogy a legközelebbi alkalommal telt terem fogja várni Aradon ezt az értékes művészt. A jelenlevő és a viharos ünneplést szerényen elháritó dr. Montia Emilt ugyancsak őszintén megtapsolták. (K. V. A.)

Budapesti bemutató

„Szent Johanna”

A világhírű Shaw-dráma felújítása a Belvárosi Színházban.

Budapestről jelentik: A budapesti Belvárosi Színház ebben a szezonban igen szerencsésen változtatja meg előadásra kerülő darabjait. Majdnem minden eddigi bemutató százaz szériát ért el. El nem vitatható, hogy ez elsősorban Bárdos Arthurnak, a színház kiváló igazgatójának érdeme, aki iskolapéldát ad, miként kell egy színházat helyesen vezetni. Bárdos igazgató jó szeméről és hozzáértéséről tesz tanúságot akkor is, mikor egészen ismeretlen színészeket fedez fel és nagy szerepeket oszt ki rájuk. Egész sora ismert nagy színészeinknek köszönheti karrierjét Bárdos Arthurnak. Többek között: Muráti Lili, Jávor Jál, Páger Antal, Bulla Elma stb.

A „Szent Johanna” felújítását óriási érdeklődés előzte meg. Pár év előtt ugyanis egy másik budapesti színház játszotta a darabot, de nem nagy sikerrel. Mégis mindenki tudta, hogyha Bárdos most elővette a darabot, bizonyára nem marad el a siker. A szombat esti bemutatón be is igazolódott, hogy érdemes volt fáradságot és munkát szentelni ennek a darabnak. A „Szűz” legendáját mindenki ismeri, ezt nem is ismételjük el. Azt is mindenki tudja, hogy Shaw darabja jó, de eredetileg kissé hosszú volt és némely helyen unalmas. A darabot alaposan „meghúzták” és így elevenebb lett.

A színpadot állandó gótikus keret fogja körül: két impozáns oszlopcsop, amelyen belül foglalnak helyet a díszletek és a szereplők, köztük a legenda Johanna és a legendás Kékszakáll és más érdekes korabeli figurák. Hat képből áll a darab és mindegyik kép díszlete varázsiatosan szép. A legmeglepőbb és lehangulatosabb: az ötödik kép, a reimsi dóm, hallatlan távlatokkal.

A szereplők? Mit is lehet mondani akkor, amikor Johannát, Bulla Elma játsza. Az a Bulla Elma, aki egy szerepben egész Budapestet lázba hozta, pedig soha senki sem látta addig budapesti színpadon, és azóta minden darab sikert jelent, amiben csak fellép. Csak annyit mondunk, hogy Bulla olyan Johanna: amilyen csak az igazi lehetett. De nem marad mögötte a legkisebb szereplő sem, mert itt mindenkit, mintha megszállott volna a legmagasabb ihlet. Páger, Mihályffy, Toronyi, Básthy, Boray, Nagy György, Rubinyi, Hoykó stb. mind-mind fejlethetetlen élményt szereztek.

szentgyörgyi elvira

Kétmillió leies honorárium- pert indított egy aradi ügyvéd a görög katolikus egyház ellen

**Az aradi görög katolikus palota körüli pereskedés új bonyo-
dalmai — Az egyház szerint a honorárium-szerződést a
kultuszminisztériumnak és Aradvárosának is jóvá kellett
vona hagynia**

A hatalmas aradi görög katolikus palota körül esztendőkönt át folyt a pereskedés, amíg a semmitőszék jogerős döntésével a görög katolikus egyház birtokába jutott. Ezzel azonban ugyilátszik még nem fejeződött be a nagy pör, mert most újabb harc indult meg, ezúttal az egyház és egy ismert aradi ügyvéd között, akinek nagy része volt abban, hogy az aradi egyházközség visszakapta a sokmillió lei értékű bérpalotát. Az új pereskedés azzal a keresettel kezdődött meg, amelyet dr. Iancu Cornel ismert aradi ügyvéd nyújtott be és amelyben

perbehívta az aradi görög katolikus egyházat, valamint dr. Nicolescu Alexandru lugoji görög katolikus püspököt, akiktől együttesen 1 millió 849 ezer 552 leit követel ügyvédi honorárium címén.

A keresetben, amelyet az ügyvéd nevében dr. Raicu Aurel nyújtott be, ismertetik azt a harcot, amely a görög katolikus egyház és Fenyves Károly volt aradi építész között folyt a bérpalota birtokáért. Az első per a lugoji járásbíró előtt folyt és egészen a semmitőszékig vitték, ahol Fenyvesnek ítélték oda a palotát, miután az egyházzal kötött szerződése értelmében még tíz évig használati joga volt. Ilyen stádiumban bízták meg dr. Iancu Cornelt a képviseléssel. Fenyves építész a különböző kontestációk, majd illetékességi kifogások nyomán nem juthatott a palota birtokába. Végre megindult az új pör — ezúttal az aradi törvényszék előtt — amelyet az egyház nyert meg. Fellebbezés folytán a timisoarai tábla, majd újból a semmitőszék elé került az ügy és az összes fórumokon ezúttal is az egyház győzött, a körülbelül 15 millió lei értékű palota a görög katolikusok tulajdonába ment át.

A továbbiakban arra hivatkozik a kereset, hogy az egyházi fórumokkal kötött szerződés értelmében nagy munkájáért az előírt ügyvédi díjszabásnál 75 százalékkal magasabb honorárium járt, azonkívül megállapodtak abban, hogy mindezekon felül külön 500 ezer leit kap. Az utóbbi összeget kézhez is vette, azonban a jennmaradt 1 millió 849 ezer 552 lei kifizetése nem történt meg. A megállapodást maga dr. Nicolescu lugoji püspök írta alá és az egyház is elismeréssel adózott a sokévi pereskedés folyamán kifejtett munkájáért, amelye kémmilliónyi vagyont mentett meg számára. Iancu dr. jogi képviselője a bírósághoz intézett beadványhoz mellékelte a megállapodás egyik másolatát, valamint egy listát az egyház számára végzett jogi munkákról.

Az aradi törvényszék második szekciója ma tárgyalta a pert. A tárgyaláson az alperes képviselőjében Kallo Gheorghe ügyvéd jelent meg, aki elhalasztást kért, azzal az indoklással, hogy a keresetet később kézbesítették ki és nem volt kellő ideje annak áttanulmányozására. Egyben rövid elleníratot nyújtott be, melyben kérte az eredeti honorárium-levél bemutatását és bejelentette, hogy Iancu dr. a felvett 500 ezer leiel teljes kielégítést nyert. A törvényszék május 6-ikára halasztotta a tárgyalást és elrendelte a görög katolikus bérpalota körüli pereskedés összes aktáinak beszerzését és csatolását, az ügyvéd által végzett munka felülbizálása szempontjából.

A beperelt egyház álláspontja egyébként rendkívül érdekes és elvi jelentőségű döntésre nyújt alkalmat. A védekezés szerint 1829-ben, amikor Arad szabad királyi város lett, egyetemesen az aradi római katolikus és görög katolikus egyházközségek kegyurává vált. Ezt a kegyuraságot az új kultusz törvény 1928-

ban szüntette meg és a törvény életbeléptetése után Aradváros ilyenértelmeű határozatot is hozott. Abban az időben azonban, amikor a honoráriumlevelet aláírták, tehát 1927. márciusában még érvényben volt a kegyuraság és az egyházi jog szabályai szerint a vagyoni jogi megállapodásokat nemcsak az egyházközségnek, hanem a kegyurnak is láttamoznia kell. Még tovább megy a védekezés, amennyiben leszögezi, hogy az egyház legfőbb kegyura a király, aki azonban eme jogait a vallás- és kultuszügyi minisztériumnak engedte át. Ezt a megállapodást tehát a minisztériumnak is jóvá kellett volna hagynia. Ezzel szemben — mondják görög katolikus egyházi körökben — a szerződést csupán dr. Nicolescu lugoji püspök írta alá és annak létezéséről még az aradi egyházközségnek sem volt tudomása. A püspök tehát csak a saját nevében vállaltatott kétmilliósi kötelezettséget és nem az aradi egyházközség terhére. A védekezést egy 1729. évi és egy 1790. évi törvénnyel támasztják még alá.

A nagy összeccsapás a májusi tárgyaláson

Feltűnéstkeltő újabb leleplezések a „Blocul Importatorilor“ üzemeiről

Egy milliárdos kompenzációs engedély, amelyet egyen nap alatt engedélyez minden fórum — Groszt a csehszlovák határon veszik át hatóságaink

A miniszteriumi kérvény iktatási napján adták ki a milliárdos kompenzációs engedélyt is

Bucurestiből jelentik: Grosz Jenő, a Cagero volt vezérigazgatója körüli kiadatási formások befejeződtek, a hatóságok ma Bécsből annak az időpontnak a megjelölését kérték, amikor Groszt a csehszlovák határon átvehetik. A Bucurestiből érkező rendőrtisztviselők ugyanis a halmi-i határállomáson át hozzák Groszt az országba és egyenesen Bucurestibe szállítják.

A Zorile legutóbbi számában nagy cikket ír arról, hogyan szerzett Grosz-Cagero milliárdos kompenzációs engedélyt Manolescu-Strunga volt kereskedelemügyi minisztertől. A lap elsősorban emlékeztetbe idézi Manolescu-Strunga egyik legutóbbi nyilatkozatát, melyben kijelentette a volt miniszter, hogy minisztersége idején kidobatta hivatalából Grosz Jenőt.

Grosz Jenő, illetve a „Blocul Importatorilor“, amelynek háttérében Grosz állott, éppen úgy, mint a Cageronál, 1935. március 10-ikén kérvényt nyújtott be a kereskedelmi és iparügyi minisztériumhoz, kompenzációs engedélyt kérve. A kérvényt csak husz nappal később, március 30-ikán iktatták be — írja a lap, mely egyébként fakszimilével igazolja állítását — és arra Manolescu-Strunga maga írta rá, hogy a gazdasági bizottsághoz küldendő, a Banca Nationala véleményezésével. Ugyanaznap, tehát március 30-ikán a minisztérium átiratban közli Groszékkel, hogy a gazdasági bizottság egymilliárd lei értékű kompenzációt engedélyezett számukra. Az átiratról a lap ugyancsak fakszimilét közöl, majd a következő kérdéseket teszi fel:

1. Hogyan lehet, hogy Groszék kérvénye egy nap alatt járt meg minden fórumot, amikor más importőr hónapokig várt egy 100 ezer leies kompenzációs engedélyre?

2. Hogyan engedélyezték a milliárdos

Régen panaszkodik a néni, hogy fájnak a térdei. Az égyaz közt őszánle.



A háziaszony jó tanácsa!
Izületi rheumát legjobban Pöstyén fürdő gyógyít, tehát otthon is **PÖSTYÉNI ISZAPKURA**

Mázt használatra kész »Pi. Q.« iszapkocka vagy »Gamma« kompressz mindenütt kapható.

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható

történik meg a két fél ügyvédjei között és előrelátható, hogy a kegyuri jog értelmezése és alkalmazása körül még éles jogi viták folynak le az aradi törvényszék előtt, amelynek elsőfokon döntenie kell a milliósi honoráriumperben. Értesülésünk szerint egyébként dr. Raicu Aurel, a perló aradi ügyvéd képviselője külön kérvénnyel fordul a bírósághoz és abban rövidebb terminus kitűzését kéri, hogy az első törvényszéki tárgyalás mielőbb befejezést nyerjen az utóbbi évek legnagyobb aradi honoráriumperében.

kompenzációt a Banca Nationala és a gazdasági bizottság engedélye nélkül*

A Zorile a továbbiakban bejelenti, hogy bizonyítékai vannak arra nézve, hogy a gazdasági bizottság 1935. március 30-ikán nem tartott ülést, tehát nem engedélyezhette a kompenzációt. A lap végül kijelenti, hogy súlyos visszaélés történt és beígéri, hogy errenézve bizonyítékokkal fog szolgálni.

CENTRAL pontosan 6 és 9 órákor
Prolongálva. Szokott helyárrakkal!
Szentivánéji álom
Délután 3 órákor ifjúsági előadás.

CORSO 6, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor
Premier!
A hét társadalmi eseménye.

Baskircseff Mária szerelme
Darvas Lili, Hans Járny.
Abraham Pál muzsikáival! 7 gye óráig

SELECT Ma szünet!

URANIA 6, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor
Az 1-ső számú közellenség
Elettől végig érdekes, izgalmas gangsterfilm.
Chester Morris.
Jean Arthur, Lionel Barrymore.
Jón Széke Szakáll, Hardu tta. Jo ennis Riemann éne es vi-ját ka: Az ellopott szerda.

HIREK

A sajtó katonái

*

Budapestről jelentik: Dr. Tóth László kiváló magyar publicista érdekes előadást tartott az újságírókról. Az illusztris előadó sok olyan szempontot tett szóvá, amelyet a közönség nem ismert, pedig a sajtó helyes megítélésében ezekre a szempontokra szükség van.

— Az újságíró, valljuk be, nem szeretik — mondotta. — Az újságírónak mégis szeretni kell minden embert, az embereknél csak egyet szerethet jobban: az igazságot. Az újságíró ritkán kellemes, sőt alapjában mindig kellemetlen ember, de többé-kevésbé csak egyesek számára. Az újságíró azonban sokszor, sőt majdnem mindig hasznos ember, de csak az egész közönség számára.

Aki azt mondja, hogy ő szereti az újságírókat, az egy kicsit mindig gyamus, feltéve, ha nem politikai, vagy primadonna. Ez a kettő tudniillik kénytelen túrni az újságírókat, de belül épp úgy ki nem állhatja, mint ahogy általában az emberek nem szeretik azokat, akiknek halálával tartoznak. Az újságírás egészen bizonyosan a leghálátlanabb mesterség. Ő a mulandóság tölcse és munkája az irás mulandósága. Shakespeare a színészekről mondotta, hogy ők a kor fogalatai és rövid krónikái. Én azt hiszem, hogy a híres mondás inkább illik az újságírókra. Az újságíró ma mindenütt ott van, még ott is, ahol semmi keresnivalója nincs, de az újságíróknak ott kell lenni mindenütt, sőt legelső sorban ott, ahonnan ki akarják tiltani.

A mai újságíró egyik előőrse és pionírja az értelmiségnek. Ma már komoly tagja a középosztálynak, amelyet nem kirekeszteni, hanem minél előbb magába olvasztania kell. Nem szabad elfelejteni, az újságíró-társadalom összetétele az utóbbi másfél évtized alatt rendkívül megváltozott. A magyar sajtó évi példányszáma 90 millióról 170 millióra szökött fel. Ezekből a millióktól azonban még nem lehetünk elragadtatva. A három és félmillió Dánia több mint 700 millió újságyszámot fogyaszt el évente, míg az egész magyar sajtó alig éri el naponta az 570.000 példányt. Ez azonban azt mutatja, hogy az újságolvasó közönség Magyarországon elsősorban az értelmiség, a középosztály. Nem lehet tehát mellékes, hogy kik írják az újságot és azért sem, hogy akik írják, a megfelelő társadalmi osztályból megkapják-e azt az alátámasztást, amelyet a másik oldalon álló újságírók élveznek.

Az újságíró, akit általában senki sem szeret, akitől általában fél, akire annyira haragszunk, becsületes, tiszta szándéku közszolgája, aki két dologban mindenestre példaadó lehet: az egyik a magánélettel való igénytelensége, a másik a közélettel szemben való odaadása.

Négy egyetem sem avathat valakit újságíróvá, de egyetlen cikk azzá tehet. A költő születik, az újságíró lesz. A leghelyesebb az a meghatározás, amelyet az újságírótestületek általánosan és hallgatóságosan elfogadnak: újságíró az, akit mi annak tartunk. Akit mi tartunk annak természetesen és nem feltétlenül az, aki annak mondja magát. Sőt még az sem, aki gyakran ír újságokba. Vannak derék, tiszteletreméltó urak, akik mögött már újságokban megjelent cikkek százai állanak és soha újságíró még csak véletlenül sem fogja újságíróknak nevezni őket és vannak néha lapokon kívül élő, sőt néha évekre visszavonult egyéniségek, akiket mindig magunkénak fogunk vallani.

Milyen ember az igazi újságíró? Ha egy szóval akarnék felelni, azt mondanám: lelkes ember. Ez pedig azt jelenti, hogy van hite és meggyőződése, ismerni akarja azt, amit nem ismer és meg akarja ismertetni a világgal azt, amit megismert, mindenről meg akar győződni és mindenkit meg akar győzni, nem jőd meg a rossztól, sem a ruttól, sem az emberelentől.

mert azért lelkesedik és azért cselekszik, ami jó, ami szép és ami emberi.

Minden újságíróban egy kutató költő vész el. A kutató serkenti az ismeretlen dolgok és események felfedezésére és a költő kényszeríti rá, hogy ezt művészi formában közölje a világgal. Aki mindent jól akar tudni, abból lesz a tudós. Aki csak meg akar ismerni mindent, abból lesz az újságíró.

— **ENYHÜL AZ IDŐ!** Élénkebb légáramlás, sok helyen felhőzet és köd, több helyen pedig zuzmaraképződés. Egyes helyeken — inkább csak északon és keleten — kisebb havazás. A hideg csökken. Aradon a szerdai napon a hőmérséklet a keddléhez viszonyítva már is csökkent. Kedden tudvalevőleg minus 14 fok is volt a hőmérséklet Aradon, míg szerdán este a hőmérő csak minus 5 Celsius-fokot mutatott.

2 éves cseré, bank és gőrtvén Tüzifa legolcsóbb
AUFRICHT fatelepen Cal. Vtel. 1-3
Telefon 69.
Consum- és Inleasúra tag. 670

— **Carol király szófiai látogatása.** Bucarestből jelentik: Egy bucuresti-i lap azt a hírt közölte, hogy II. Carol király látogatást tervez Boris bolgár királynál Szófiában. Hivatalos helyen megállapítják, hogy ilyen terv Bucarestben nem ismeretes.

— **A pápa jubileuma.** Rómából jelentik. XI. Pius pápa egyházi trónralépésének tizennegyedik évfordulója alkalmával reggel a Sixtus-kápolnában istentisztelet volt, amelyen a jubiláns pápán kívül részt vett a diplomáciai testület, a római nemesség és sok előkelőség. A pápa ugyyszólván a világ valamennyi államának fejétől üdvözlő táviratot kapott ez alkalomból. (Rador).

— **Összeül a szent-szinódus.** Bucarestből jelentik: Lepadatu kultuszminiszter tegnap meglátogatta Miron Cristea dr. patriarchát, akivel Gurie Basarabia érsekének az ügyét beszélte meg. A napokban különben kimondják a szent-szinódus összehívását, amely megvizsgálja az érsek ügyében lefolytatott ankét eredményét.

— **A megyei prefektus és a városi interimár-bizottsági elnök megyei útja.** Csütörtökön délelőtt Groza Ioan dr. prefektus és Cotioiu Romulus dr. átmeneti bizottsági elnök a megyébe utaznak és a helyszínen vizsgálják meg, hogy egyes községeknek milyen területekből lehetne legelőt juttatni. A prefektus és az átmeneti bizottsági elnök egyelőre Pecican, Rovinen, Bodrogon és Semlacon tesznek látogatást.

— **Shaw, Gorgij, Herriot, stb. — mint tanúk a bucuresti-i antifascista-perben.** Bucarestből jelentik: A február 27-én kezdődő antifascista-perrel kapcsolatosan, amit a bucuresti-i katonai hatóságok fognak letárgyalni, Schreier védő kijelentette, hogy ennek a pernek közel 2000 tanúja lesz, közöttük: Dimitroff, Gorkij Maxim, Bernard Shaw, Herriot, Leon Blum, Ilija Ehrenburg, Romain Rolland, Cachin, Malraux, Paul Faure, stb.

— **Házasság.** Margittay Gizella és Jovescu Ion folyó hó 15-én, szombaton este 7 órakor tartják esküvőjüket a görögkeleti templomban. (Minden kiülön értesítés helyett).

Pillanatfelvétel



ANYÓS: Jó helyen állok itt, drágám...? VŐ (mint amatőr-fotografus): Nem, édes mama; néhány lépést álljon még hátrébb...

— **Uj egyetemi magántanár.** A magyar valóság- és közoktatásügyi miniszter dr. Földvári Ferenc egyetemi tanársegédnek a „Bőrgyógyászati terápia” című tárgykörből a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem orvostudományi karán egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és megerősítette. Földvári Ferenc dr. hosszú évek óta dr. Nékám Lajos egyetemi tanárnak, a világhírű dermatológusnak első tanársegédje volt és mint ilyen nemcsak az előkelő külföldi szakirodalomban vitt jelentős szerepet, hanem a Budapesten többször megrendezett dermatológiai kongresszuson is értékes és fáradhatatlan munkát végzett. Magántanárrá való kinevezése nagyszámú barátainak és tisztelőinek körében osztatlan örömet keltett.

— **Mihályi Gyula temetése.** Mihályi Gyulát, Arad egyik legrégebb, előkelő cukrászdájának sok évtizeden át volt tulajdonosát szerdán délután fél 5 órakor helyezték örök nyugalomra a felsőtemető halottsházából. A temetésen nagyszámú, előkelő közönség jelent meg, jeleül annak a részvétnak, amely a közfiszterletben álló, régi aradi iparos halála alkalmával városzerte megnyilvánult. Csütörtökön délelőtt egyébként gyászmise lesz a Minorita-templomban az elhunyt lelki üdvéért.

Mozivászon — üvegből

A mozivászon általában — vásznonból készül. De most Angliában üvegből készült „mozivásznakal” kísérleteznek. Az üvegen állítólag sokkal pontosabban és tisztábban jelennek meg a képek, mint a vásznon s kevésbé torzulnak el, ha oldalról nézi őket az ember.

— **Nagybőlti lelkigyakorlatok Aradon.** Az aradi hívek, mint minden esztendőben, úgy az idén is külön háromnapos lelkigyakorlattal készülnek a feltámadás ünnepére. A lelkigyakorlatokat, melyek március hó 25-ikén Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén este 7 órakor kezdődnek, az aradiak kedvelt szónoka, Szilágyi Dózsa premontréi kanonok fogja vezetni.

— **Garázs-tűz Aradon.** Ma a korahajnal órákban könnyen veszélyessé válható tűz pusztított Arad belterületén. A Bulevardul Regele Ferdinand 19. számú Sándor-féle autogarázsban tűz ütött ki. A garázshoz egy kisebb lakatosműhely is tartozik, amelynek kohójában úgy látszik az elmúlt napról parázs maradt és a parázs a földre eshetett. Ettől a műhely padlózata áttüzesedett, majd lángralobbant és a lángok rövidesen a műhely tetőzetére is áttértek. A tüzet reggel hat órakor vették észre, azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely teljes apparátussal kivonult a helyszínére. Addigra a műhely már lángokban állott és a tűz a hatalmas garázs tetőzetét is fenyegette. A veszély nagy volt, mert a garázs tele volt autókkal. A tűzoltóknak félórás megfeszített munkával sikerült a tüzet lokalizálniuk úgy, hogy a garázs tetőzetét sikerült megmenteni és csak a lakatosműhely falai pusztultak el. A tűz okozta kár körülbelül tíz ezer leire tehető. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a tűz keletkezéséért terhel-e valakit felelősség.

— **Bélrenyhesség és kínzó főfátások,** a máj- és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a bélműködést kitűnően szabályozza és erőyes elvonó hatása következtében soványító kurákra is igen alkalmas.

— **Súlyos vasúti katasztrófa Bulgáriában.** Szófiából jelentik: Asparukovo állomáson súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Egy személyvonat belerohant a pályaudvaron veszteglő tehervonatba és kiskijlott. A romok alól eddig 13 holttestet és 6 súlyos sebesültet húztak ki. (Rador).

— **Idegen művészek és artisták tartózkodási engedélye.** Bucarestből jelentik: A belügyminisztérium közlése szerint a jövőben az idegen művészek és artisták tartózkodási engedélye iránt a belügyminisztériumhoz kell folyamodni. A minisztérium az engedély megadása fölött a színházak vezérigazgatósága véleményének meghallgatása után dönt.

— **A leégett angol filmesek Budanestre mennek.** Anglia legnagyobb filmtelepe Elstree városban teljesen leégett. A filmvállalat most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a telep újjáépítéséig Budapesten készíti el új filmjeit. Angol rendezőket és angol színészeket visznek Budapestre, akik az ottani filmstúdiókban fognak dolgozni. Ezenkívül elhatározták azt is, hogy magyar filmeknek angol változatát is elkészítik.

Ma este $1\frac{1}{2}$ 10-kor SANDU ALBU hegedűművész egyetlen fellépése az OLIMPIA-KLUBBAN. — Belépő-díj nincs!

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20,21 és háromnyolcad, London 15.18 és háromnegyed, Newyork 302 és hétnyolcad, Milánó 24.30, Amszterdam 207.80, Berlin 123.20, Prága 12.60, Varsó 57.75.

— A nagybőjtől szónoklatokat Aradon az idén Mayer Kalliszt minorita áldozópap fogja tartani. A szónoklatok minden pénteken délután 6 órakor lesznek.

— Véres verekedés Gradisten. Gradisten tegnap a Halic-vendéglőben véres verekedés folyt le. Muntean Todor városi autobuszsóffor a korcsmában mulatozott és eközben összeszólalkozott egy Bosneac Petru nevű vasuti alkalmazottal. A veszekedésre figyelmes lett a korcsma előtt elhaladó lanchici Ioan rendőr, aki szólt a sóffornek, miután azonban ekkor még csak szóváltás volt, eltávozott. Alig ment el azonban a vendéglőből, Munteanu rátámadt a vasutasra és a földre teperte. Bosneac, aki vézna ember és így robusztus ellenfelével szemben tehetetlen volt, segítségért kiáltott. A segélykiáltásokat a rendőr meghallotta, visszatért a korcsmába és a verekedőket szét akarta választani. Munteanu, aki ugy látszik ekkor már ittas volt, bicskát rántott s azt a rendőr oldalába dőfte. Lanchiciot súlyos állapotban az előhívott mentők a kórházba szállították. Munteanu megszökött a korcsmából, azonban ma délelőtt elfogták és letartóztatták. Holnap át-kísérik az ügyészségre.

— Lélekkutatók és kuruzslók leplezett bülszövetkezete. Belgrádból jelentik: Nis környékén alaposan megszervezett, kereskedelmi körültekintéssel működő üzleti vállalkozásnak jöttek nyomára, mely jó néhány falu nélkülességét hálózta be. A vállalatot bábák létesítették és célja a magyartuktól szabadulni akaró asszonyok és lányok segítése volt. Kitünően megszervezett ügynöki karral érdekelt körökben tudomásul adták, hogy kihez kell fordulni ha baj van, közölték az árakat és azt, hogy sohasem azon községből, hanem máshonnan való bába nyújt segítséget, akinek látogatása nem lesz feltűnő, sőt rokonai látogatásként fog szerepelni. A művi beavatkozásokon kívül a terhesség megelőzésének csodaszereivel és szerelmi bajtálokkal is kufarkodtak és az így beszervezett kuruzslás üzletileg erősen fellendült. A leplezést egy vállalati páciens utólag szükségessé vált kórházi kezelése idézte elő és most büntető hatóságok állapítják meg a vállalat működését és ügyfeleit. A büntető hatóságok munkáját az oktatás és felvilágosítás munkájával a társadalomnak kellene segítenie, hogy így egyesült erővel ki lehessen irtani az emberi élet kuruzslóit és kufarait.

A „vezérbíró”

Az egyik fővárosi lap beszámol a bírói kar átszervezésére vonatkozó törvényjavaslat egyes részleteiről és megállapítja, hogy új fokozatokat létesített a tervezet a bírák előléptetése tekintetében. Így új címeket is ad, amennyiben „fő-bíró” és „vezérbíró” rangot állapít meg az előléptett bírák számára. A lap élesen állást foglal az új rangok ellen és követeli, hagyják meg a régi rangfokozatokat.

— Színelőadás Ghiorocon. Ghiorocon február 15-én, szombaton este 9 órai kezdettel a Schmidt-féle színpadon újból felelevenedik a régi, nívós műkedvelők színelőadása. A lelkes műkedvelőgárda a felekezeti iskola fenntartásának javára jól felkészültségben tánc- és énekszámokkal, egyben vigijátékkal szórakoztatja a meghívott vendégeket. Előadás után jó cigányzene szolgáltatja a reggelig tartó tánczenét. Tekintettel a nemes célra, együtt lesz Podgoria számottevő társadalmá-

— Korcsmai verekedés kórházi vége. Az egyik aradi korcsmában Ioja Stefan, Piata Bujac 8. szám alatti lakos tegnap összeszólalkozott Sándor Péter kocsigyártóval, akit súlyosan bántalmazott. Kiss Bálint korcsmáros békítőleg lépett közbe, mire Ioja őt is megsebesítette. Sándort és Kist a kórházba vitték, Iojat pedig előállították a rendőrségre. A verekedés ügyében megindult a vizsgálat.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL: Piața Catedrală.

KESZTENBAUM: Str. Ghîba Birii.

OMESCU: Bulevardul Regina Maria.

— Leányikerekből fiuk lettek. A teleorman-megyeyi Maldareni községben csodálatos eset történt. Dutan Maria asszony négy év előtt leányikereknak adott életet. Az ikreket a Floarea és Nicola nevekre keresztelték és születésüket bejegyezték a község anyakönyvébe is. A négy év alatt azonban a leányok lassan átváltoztak és a nővérekből fivérek lettek. A szülők most kérték a hatóságokat, hogy az ikrek neveit változtassák Floarea és Nicolaera.

— Öngyilkos aradmegyei gazda. Az aradmegyei Olari községben Szász István 35 éves gazdálkodó saját házában felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— Újabb két veszettkutya-harapási eset. A hideg időjárás — a jelek szerint — még mindig nem volt kedvező hatással a veszettség megszűnésére. A városi főorvosi hivatalnak ma újabb két kutyaharapásról tettek jelentést.

Válik a banditafeleség...

Az aradi törvényszék ma érdekes válopert tárgyal. Az egyik szereplő fél ugyanis Bisorca Ioan a nemrégiben elfogott és jelenleg az aradi börtönben beteg fekvő bandita, aki ellen felesége válokeresetet nyújtott be. A per még abban az időben kezdődött, amikor Bisorca az Oprea-bandában kifejtett tevékenysége miatt az aiudi fegyházba került és ennek az ítéletnek alapján kérte a feleség a válás kimondását. Bisorca bünlajstroma azóta erősen megnövekedett, úgy hogy a váloper alapja megerősítést nyert. A bíróság azonban ma megállapította, hogy a börtönben levő férjnek gondnokot kell kinevezni, aki a tárgyaláson képviselje és ennek alapján elhalasztották a mai tárgyalást, elrendelve egy gondnok — valamelyik aradi ügyvéd — kinevezését.

— Sandu Albu hegedűművész az „Olympia” klubban. Alig mult el 24 órája, hogy Sandu Albu hegedűművész meghódította Arad zeneértő társadalmát és az „Olympia” klub vezetősége már is módját ejtette annak, hogy egyszeri vendégszerelésre megnyerje ezt a kiváló művészt. A hangverseny pontosan fél 10-kor kezdődik, mert a művész az éjjeli vonattal továbbutazik.

— „Tiznap elzárásra ítétek egy aradi háztulajdonosnőt” című hírünkkel kapcsolatban Wild Veronika annak megállapítására kért fel jennünket, hogy nem tartozott házbérrel, miután az adóhivatal által lefoglalt házbér összegét a pénzügyigazgatóságon fizette be, amit azonban a háztulajdonosnő nem akart elismerni.

— Áldott állapotban levő nők, ifju anvak és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használatát által is könnyű és hig ürülést, ugyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. Az orvosok ajánlják.

Kiterjeszti karitatív akcióját

a „Caritas—Oastea Domnului”

Szerda délelőtt megjelent a városházán Cotioiu Romulus dr. átmeneti bizottsági elnök előtt Szócs Didák minorita lelkész, aki közölte, hogy a „Caritas”, amely az „Oastea Domnului” egyesülettel karöltve, szinte mintaszerűen szervezte meg az elmúlt esztendőben a koldusok ellátását, elhatározta, hogy ezt a mozgalmat kiterjeszti és intézményesen szervezi meg a szegények, telát nemcsak a koldusok állandó támogatását. A Caritas-nak az a terve, hogy a rászorultaknak a lehetőségek keretein belül lakbérsegélyeket adjon, nyáron pedig a koldusok egy részét konyhakeretekben helyezze el, ahol munkához és el-látáshoz jutnak. Az egyesület bennlakóhelyeket is akar létesíteni, ahol egyelőre természetesen korlátolt számban nyernének elhelyezést a nélkülözők.

A ma délelőtti megbeszélés során a részletekre még nem tértek ki, de Cotioiu Romulus dr. közölte Szócs Didákkal, hogy a város a Caritas-t a jövőben is hathatósan támogatja majd emberbaráti munkájában.

Jakabffy Elemér dr. aradi előadása

Irta: PONGRACZ GELLÉRT,
az aradi „Kolping”-egylet igazgatója.

Modern korunk rohanó cselekvésében, nagyon sok esetben nincs meg a megfontolás és a komoly építés. Építeni nem jelent mást, mint adni az élet lényegét, vagyis a reális oldalakat, amelyek szerepüket betöltik, ha a szellemi élet teljes átfogó képessége, világos látása, célhoz vezet. Szomorú tapasztalat, társadalmi életünk bármely oldalról tekintve magánhordja egy hypermodern világ bélyegét, amelyen elsőhelyen világlágeret játszik milliók szenvedése, kenyertelenség! Lehet segíteni az élet ezeraldu társadalmi kérdéseit, amint hogy emberi kötelesség, de csak úgy, ha a bajokat logikusan elintézzük! A cselekvő modern korban a radikális és reális módozat annyira beleidegződött a haladók lelkébe, akik önmagukat és a szellemet megakarják menteni a jövő időkre, hogy ettől elteríteni egyet jelent a kor meg nem értésével!

Pedig, elsősorban meg kell nézni a jelen kor szellemi és anyagi életének bensejében dolgozó eszméit és csak azután tudunk eseményszámba menő társadalmi dolgokat véghez vinni.

A cselekvő élet problémája: a kenyér! Ebben összpontosul az élet az idővel, a történelem az eseménnyel! De kell mind a kettő, az élet is és a kenyér is! Ennek a kemény problémának lesz Aradon gyönyörű előadása, melyet Jakabffy Elemér dr. fog tartani csütörtökön este 9 órai kezdettel az Iparos Otthon nagytermében! Előadói témája: „Egyház és társadalom”, amely nem jelent mást, mint az életet és a kenyeret. Az egyház figyel és örködik milliók felett, igazság érzete a szociális kérdésekben radikális megoldást követel, melynek betartásával kicsendül a betűk mellől a kenyér!

Gyönyörű problémát fog elénk vetíteni, amelyért hálásak lehetünk, mert az élet és a kenyér mindig aktuális, az idő és az egyház egybekapcsolódnak! Bemutatja hallgatóinak, mennyit dolgozik az egyház az emberi társadalomért! Igaz, ez rendeltetése és célja, összekapcsolni azon örök elveket amelyek egy nagy közösségbe kapcsolják az emberiséget!

Az előadást a népszövetség keretében, a miszsió-társulat rendezti, amelyiknek fardhatatlan vezetője és lelkes vezére Judith testvér, miszsiós nővér.

Minél többen hallgassuk meg ezen nagy előadó témáját! Az előadásra belépési jegy nincs, csak a ruhatár kötelező!

— Pályázatot hirdettek a siriái gyógyszerári koncesszióra. A hivatalos lap mai számában az egészségügyi minisztérium több gyógyszerári engedélyre hirdet pályázatot. A koncessziók sorában szerepel az aradmegyei Siria községben levő gyógyszerár, amelynek tulajdonosától — mint ismeretes — megvonták a működési engedélyt, azal az indokolással, hogy idegen állampolgár.

— Az aradi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak bájja. Február 22-én, szombaton este nagyszabású bál színhelye lesz a volt „Városi” kávéház. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak rendeznek bálát ezen az estén otthonalapluk javára. A bál előkészületei már hetek óta folyamatban vannak és a rendezőség mindent elkövet a siker érdekében. A zenét a Sallanon-jazz-zenekar szolgáltatja. A február 22-i bál iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Nyolcéves nagymama, mint világsoda. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a „Tolnai Világlapja” új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekesebbnél-érdekesebb cikket, nagyszerű folytatásos regényt, számos érdekes és hasznos rovatot és közel 100 képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

— Huszonnégy művész egy családban. A legkülönösebb magyar művészcsaládról pompás képes cikkben számol be a „Délibáb” új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, pompás színházi beszámolókat, kitűnő filmrovatot és több mint 100 képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.



TÉLI OLIMPIA



Váratlanul hatalmas arányban győzték le a kanadaiak a fáradt magyar jégkorongcsapatot

Kanada—Magyarország 15:0 (3:0, 9:0, 3:0)

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: A jégkorong koronázatlan királyainak, a kanadai válogatott csapatnak az autseider magyar együttes elleni mérkőzésére szépszámú közönség gyűlt egybe, amely a kanadaiak remek játékában gyönyörködhetett. Az angol Erhard és a német Kreisl bírók állították fel a két csapatot és a magyar együttes a következő összetételben állt fel: Csák—Barcza. Farkas—Minder, Miklós, Róna. Csere: Gergely, Szamosi, Helmecki.

A kanadaiak vehemens támadásaival indal a játék, de a magyar csapat is lábrakap és két szép támadást vezet, de már az első percekben kitűnik a kanadaiak nagy technikai fölénye, főként azonban a rendkívüli gyorsaságuk. A 2. percben a szélső Murray lero-
han és máris Csák hálójában a korong. Két perc múlva ez megismétlődik és már 2:0-ra vezetnek a kanadaiak. Most változatosabb a játék, a magyarok is feljönnek, de a kanadai védelem csirájában rombol minden támadást. A 14. percben Farquharson beüti az első harmad utolsó gólját.

A második harmadban Barczát Erhard kiállította és Magyar megy hátra hátvédnek, de szabálytalanságért ő is kiállítás sorsára jut. Ennek ellenére is, csak a 7. percben éri el a kanadai csapat a második harmad első gólját Thomson révén, a következő percben azonban Murray ütése Farkasról pattan a magyar hálóba. A következő percben ismét Murray eredményes, a 10. percben pedig Csákot oly szerencsétlenül arcon találja a korong, hogy ki kell vinni a pályáról és helyére Monostori áll a kapuba. Annak ellenére, hogy Monostori jól véd, a kanadaiak most ontják a gólokat és Murray (3), Thomson (2) és Farquharson révén 12:0-ra állítják az eredményt.

A harmadik harmad első percében Farmer bekotorja a tizenharmadik kanadai gólt, majd egy összefutásból kifolyólag Barcza és Murray kiállítás sorsára kerülnek. A 7. percben Farmer gólt ért el, de szabálytalan körülmények között, minek folytán Kreisl

megsemmisítette azt, a 9. percben azonban Thomson lövése a kapufának vágódik és a gólbíró bemondására a bíró megadja a tizenegyedik kanadai gólt. A magyar csapat most már megadta magát sorsának és noha főként a fürgé Szamosi révén vezet néhány góllal kecsesítő akciót, mégis a kanadai csapat ér el újabb gólt és pedig mintegy másfél perccel a befejezés előtt Farquharson a kaput is megkerüli és a kapujából kicsalt Monostori mellett az üres kapuba helyezi az utolsó gólt. Közvetlenül a befejezés előtt Murray—Farmer remek támadás fit, Barcza csak úgy tudja menteni a helyzetet, hogy ütőjét közéjük dobja, amiért Erhard bíró két percre kiállítja Barczát, azonban alig hagyja el a hátvéd a pályát, máris jelzi a sziréna a mérkőzés végét.

A kanadaiak üdvözlik a magyar csapatot, a magyarok háromszoros éjlett kiáltanak Kanadának és baráti egyetértésben vonulnak le a csapatok.

Egyéb eredmények

Itt írjuk meg, hogy a tegnap este lezajlott Anglia—Kanada jégkorong-mérkőzés érdekes meglepetést hozott, amennyiben az angolok 2:1 (1:1, 0:0, 1:0) arányban megverték a kanadaiakat.

Ma Csehszlovákia csapata verte Svédország csapatát 4:1 (0:1, 2:0, 2:0) eredménnyel.

Az 5000 méteres gyorskorcsolyázó-versenyt a norvég Ivar Bullangrud nyerte 8 perc 19.6 mp. olimpiai rekordjával. A második lett a finn Wesenius 8 perc 23.3 mp. idővel, a harmadik a finn Ojala 8 perc 39 másodperccel. A magyar Hidvégi a tizenhetedik helyre került 8 perc 53.2 másodperces idővel.

A négyes bobverseny eredményét szintén ma hirdették ki. Az olimpiai bajnok Svájc II. csapata 5 perc 18 másodperccel, ez Svájc első olimpiai győzelme volt. Másodiknak Svájc I. csapata jött be, míg harmadik Anglia csapata lett.

Isteni csoda mentette meg a Gerle pilótáit a tomboló misztrál-viharból

Jó győzelmi esélyekkel érkeztek meg a magyar repülők a müncheni célhoz

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: A ga-pai téli olimpiai játékok alkalmával az olimpiai bizottság nagyszabású repülő csillagversenyt írt ki, amelyen számos repülőgép jelentette be részvétét.

Magyar részről hat repülőgép indult, de ezek közül a kijelölt időpontban csak egy gép érkezett Münchenbe.

Bánhidy Antal és Steff Tibor KL 25 D típusú, HA-MAR jelzésű Klemm-gépe.

A két fiatal magyar pilóta február 1-én startolt Budapestről Velence felé. Velencéből 3-án 12 órakor indult utra a két magyar pilóta.

Már az első kilométereken hatalmas nehézségekkel találkoztak. A Po és az Appenninek fölött hatalmas köd gomolygott és így kénytelenek voltak a köd fölé repülni és így a terepet egyáltalán nem láthatták.

Az igazi nehézség csak Marseille után kezdődött. A kis gép

hatalmas erejű misztrál-szélviharba került és csak isteni csoda mentette meg az elemek titáni tombolásától.

La Havre után végre változás állt be az időjárásban és a Párisig terjedő utszakaszt gyönyörű, verőfényes időben tették meg. Páris után megint elromlott az időjárás és Münchenig állandó ködben repültek és 4 óra 25 perckor szállottak le a repülőterre, tehát pontosan 30 perccel a verseny zárata előtt.

A müncheni repülőterre akkor már 54 külföldi repülőgép

jutott be és a magyar pilóták érkezését a nemzetközi pilótatársaság óriási óvációval fogadta. Valóban a két magyar pilóta teljesítménye



A REKLAMÉLET az egyetlen magyar reklámszaklap. Előfizetési ára: egy évre 400 lei, félévre 220 lei. Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót-körút 9.

egészen kiváló. A 2710 kilométert 22 óra és 18 perc alatt tették meg.

A verseny abszolválására a versenyzőknek 25 óra állott rendelkezésére és ebből a két magyar repülő 22 órát töltött a levegőben. A gép átlagsebessége 135 kilométer volt és ez a teljesítmény a teljesen vadidegen terepen kitűnő eredmény. A két magyar pilóta mindent kihozott a gépből, amit csak lehetett s az eddigi számítások szerint — mivel az eddig beérkezett gépek közül ők töltötték a legtöbb időt a levegőben —

nagy esélyük van a győzelemhez.

A két magyar pilóta Münchenben az érdeklődés középpontjába került. Mindkettőnek neve már ismert a repülők körében. Bánhidy teljesítménye ugyanis, amellyel Londonból megszakítás nélkül Debrecenbe repült Gerle-gépén, legalább olyan eredménynek számít, mintha az óceánt repülte volna át. A kitűnő magyar pilóta egyébként Albrecht királyi herceg állandó pilótája. Tátsa, Steff Tibor, a vitorlázórepülés terén szerzett kiváló érdemeket és már a múlt évben megkapta az ezüstjelvényt, amely a legnagyobb nemzetközi légi kitüntetések közé tartozik.

Mélységes részvétellel temet'ék Neidenbach Ödönnét

Szerdán délután fél 4 órakor helyezték örök nyugalomra Neidenbach Ödönnét, Neidenbach Ödönné, a néhány év előtt tragikus hirtelenséggel elhunyt aradi tornatanárnak özvegyét. Az elhunyt uriaszonyt a Szt. Gheorghe 47. szám alatti gyászházban ravatalozták fel. A ravatalnál a hozzátartozókon és rokonokon kívül nagyszámú előkelő közönség jelent meg az elhunyt iránti kegyelet jeléül. A rokonok sorában jelen volt az elhunyt sógora, Neidenbach Emil, ivére dr. Schannan Béla ügyvéd, húsa Schannan Elza, továbbá a Fessler-, Kozma-, Hilyer- és Decsi-családok.

A ravatalt belepték a koszorúk, amelyek között ott lehetett látni a különböző német intézmények: a német nőegylet, német ifjúsági egyesület és német kultúregyesület koszoruit. Ezek az intézmények egyébként a temetésen is képviseltették magukat. Pontosán fél négy órakor kezdetét vette a gyászszertartás. A legmegrázóbb látványt a nyolc árvánmaradt gyermek nyújtotta, akik sírva álltak körül a ravatalt. A gyászszertartás után a menet megindult a felsőtemető felé, ahová az egész gyászoló közönség elkísérte a halottas kocsit, hogy megadja a végső kegyelet jelét az elhunytaknak. A temetőben a lelkes a családi sírboltnál rövid imát mondott, majd az elhunytat örök nyugalomra helyezték.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben,
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sorokbódoban.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

Február 22. Magyar Antisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak bálja

a volt Városi kávéház helyiségében.

VENDÉGLŐS-BÁL február 15-én az Iparos-Otthonban.

SPORT KÖZLÖNY

Friss tavaszi szenzáció:

Vasárnap a CAO és a Ripensia meccselnek —

Aradon A Gloria folytatja előkészületét, mert lehetséges, hogy vasárnap mégis Oradeán meccsel

A hideg időjárás ellenére, csak nem pi-hennek a csapatok és még meg sem indult a szezon, máris hatalmas szenzáció hirtelen terjedt el a városban:

Vasárnap a CAO és a Ripensia mérkőzések barátságos alapon és a meccset közös rendezésben Aradon, a Gloria-pályán bonyolítják le. A nemzeti bajnokság tervei szerint ugyanis Oradeára a Crisana—Gloria, Timisoarára pedig a Chinezul—AMEFA meccsek voltak kisorsolva és így a szabad CAO és Ripensia mérkőzést akarván egymással, megállapodtak a Gloria vezetőségével, hogy meccsüket a Gloria sporttelepén bonyolítják le. Közben azonban a nemzeti bajnokság mérkőzésel halasztást nyernek, azonban a Ripensia és a CAO még nem mondották le vasárnapra Aradra tervezett mérkőzésüket, amihez különben péntek estig joguk van és így eddig az a helyzet, hogy vasárnap az aradi közönség a nemzeti bajnokság tavalyi győztesét az őszl bajnokkal láthatja meccselni.

Alkalmunk volt beszélni Tripa Mihai gép-üzemigazgatóval, a Gloria ügyvezetőjével, aki a következőket mondotta:

— A Ripensia és a CAO vezetősége kibérelte tőlünk vasárnapra a pályát egy Ripensia—CAO barátságos mérkőzés lebonyolítására. A csapatoknak jogukban áll a mérkőzést péntek estig lemondani, amennyiben ez nem történik meg, úgy vasárnap a Ripensia és a CAO meccselnek Aradon. A vasárnap nemzeti bajnoki mérkőzések elmaradására vonatkozóan mindeztideig hivatalos értesítést nem kaptunk, mi mindenesetre folytatjuk előkészületeinket, úgy, hogyha a meccset Oradeán a Crisana ellen mégis meg kellene tartanunk, bennünket teljes készületben találjon. A vasárnapi mérkőzésre egyébként már bírót is kértünk.

Itt említjük meg, hogy a timisoarai Chinezul—AMEFA mérkőzés minden körülmények között elmarad, mert erre a hivatalos értesítés már megérkezett.

Győzött az AMEFA a szerdai edzőmérkőzésen

Szerdán délután az AMEFA csapata az ASTRA ellen mérkőzött és győzött nagyon jó csatárjáték után 6:0 arányban. Az AMEFA góljait Perneki (3), Magold (2) és Szida lőtték. A másodosztályú egyesület az ASTRA csapata lekészen küzdött. A mérkőzést Kertész Gyula vezette le.

O UJRA ELŐTÉRBE A ROMÁN—MAGYAR SPORTBÉKE ÜGYE. Buteanu dr., az Universitatea klubból futballszakosztályi elnöke, ma utazott fel Budapestre, ahol ottani mértékadó körökkel folytatja a legutóbb megkezdett tárgyalásokat a román—magyar sportbéke ügyében.

O Kongresszust tart a FIFA. A nemzetközi futballszövetség idei nagy kongresszusát Berlinben tartja meg az olimpia ideje alatt. A kongresszus tartama augusztus 13—14-ike.

O A Racing Club Strassbourg Bucurestiben? Francia híradás szerint a kitűnő strassbourgi klub előrehaladott tárgyalásokat folytat a román futballszövetséggel, több bucuresti-i mérkőzés lebonyolítására vonatkozóan. A híradás szerint, a Racing Club Strassbourg sparring-partnere lenne a román csapatnak. A szövetségben erről mit sem tudnak hiszen jóformán szabad terminus sincsen.

O Aradi vívó sikere Békéscsabán. Hehs (Homoródi) Béla, volt aradi vívóbajnok, aki már évek óta Budapesten él, vasárnap Békéscsabán vett részt egy törvívó-versenyen és szép küzdelem után győzött klubtársai, Kevei (HTVK) és Ujfalussy (HTVK) előtt.

O Hakoah—Victoria barátságos mérkőzés. A Hakoah a másodosztályú Victoria csapatával játszik vasárnap barátságos mérkőzést, délelőtt 11 órai kezdettel, a CAA sporttelepén. Előzőleg a második csapatok mérkőznek.

O A CAA teaestje. Szombaton, február 15-ikén tartja meg a nagymultu CAA szokásos teaestjét, amely még az eddigi mulatságainál is fényesebbnek ígérkezik. Az atlétamulatságot a Fehér Kereszt nagytermében bonyolítják le és máris olyan példátlan érdeklődés mutatkozik a bál iránt, amilyen még a multban nem volt. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, jelentkezzenek a CAA klubhelyiségében (Bulev. Reg. Maria 9. sz., II. em.). Tagigazolvány egyébként pótolja a meghívót.

Az Aradul nyerte Aradváros sakk-csapatbajnokságát

Vasárnap délután zajlott le a sakk-csapatbajnoksági verseny utolsó fordulója, amikor az Aradul—SGA I. között 4:4 arányban állt a küzdelem, azonban a két függőben maradt játszmát tegnap este az Aradulnak sikerült 1 és fél: fél arányban megnyernie, így az SGA kitűnő csapata mindössze fél ponttal vesztette el a bajnokságot. Különös érdekesség volt, hogy az SGA döntetlen esetén már győztes lett volna. Részletes eredmények: Dénes—Weiss 0:1, Abrahám I.—Dániel 1:0, Abrahám II.—Simonits 0:1, Bizám—Macskássy 1:0, Dima—Gulyás 1:0, Bildhauer—Bellay 1:0, Schléinger—Révész 0:1, Wittenberger—Szabó 0:1, Reicher—Zsák 1:0, Neumann—Mannheim fél: fél. Győz az Aradul 5 és fél: 4 és fél arányban, előlnevezettek az Aradul tagjai. Ugyanekkor játszoták le az SGA II.—Intelegerea mérkőzést is, mely meglepetésre 5:5 arányú eldöntetlen eredményt hozott. A verseny végleges eredménye: Aradváros 1936. évi sakk-bajnokcsapata Aradul 69 és fél ponttal. 2. SGA I. 60 ponttal. 3. AMEFA 32 ponttal. 4. Intelegerea 22 ponttal. 5. SGA II. 16 és fél ponttal. Legközelebb kiírásra kerül a másodosztályú bajnokság is, melyben a Fortuna, Banatul, Kolping, Titanus és az Olympia PTT csapatai vesznek részt.

Tegnap este kezdődtek meg Aradváros egyéni sakk-bajnokságának küzdelmei a Daciában 23 résztvevővel, melyek közül Halic mester, Dima és Weiss felmentést kaptak a selejtező mérkőzések alól. Az első forduló eredményei: I. csoportban: Mannheim (SGA)—Dénes (Aradul) fél:fél, Zsák—Pilez 0:1, (mindkettő SGA). Treyer (Olimpia PTT) szabadnapos. II. csoportban: Macskássy (SGA)—Dr. Dejenariu (Aradul) 1:0, Gulyás (SGA)—Dr. Reichel (Aradul) fél:fél, Bizám szabadnapos. III. csoportban: Neumann—Vigh 0:1, (mindkettő Aradul). Wittenberger (Aradul)—Bellay (SGA) 0:1. Fehér (SGA) szabadnapos. IV. csoportban: Steinhübel—Magdu 0:1, (mindkettő Aradul). Dániel—Irsay fél:fél, (mindkettő SGA.) Révész (SGA) szabadnapos. Csütörtökön este második forduló.

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újság-árusoknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárúsánál.
- A „Orlton” szálloda újságárúsánál.
- A Keleti pályaudvar fősarokában levő nagy újságbódében.

Marsieu Iustin dr. visszatér a politikai életbe?

Aradi politikai körökben elterjedt az a hír, hogy dr. Marsieu Iustin, Aradmegye volt prefektusa, a nemzeti-parasztpárt központi vezetőségével folytatott tárgyalások eredményeképpen visszatér a nemzeti-parasztpárt aradi tagozatának élére és elvállalja ennek a tagozatnak elnöki tisztségét. Ezzel a hírrel kapcsolatban beszélgetést folytattunk dr. Marsieu Iustinnal, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Valóban folytattam tanácskozásokat a nemzeti-parasztpárt központi vezetőségével. Ezek a megbeszélések azonban még nem nyertek befejezést, úgy hogy egyelőre korai arról beszélni, amire az elterjedt hírek céloztak. A tanácskozások egyébként kedvező mederben folytak le.

A betegpénztári tartozások rendezésének új rendszere

Könnyítések a hátralékos adósságok országfejlesztési kölcsönkötvényekkel történő rendezése által

A Központi Betegsegélyző Pénztár 73.348—936. szám alatt körrendeletet adott ki, amely a Betegsegélyző Pénztárral szembeni, 1933. április 8. előtti tartozások kiegyenlítéséről intézkedik. A rendelet értelmében a hátralékos ötven százalékát készpénzben kell kiegyenlíteni, míg a fennmaradó ötven százalék az alábbi táblázat szerint nyer kielégítést, aszerint, hogy a fizetés milyen időpontban történik.

Mindazok, akik 1936. március 31-ig kiegyenlítik hátralékaikat, 90 százalékban 1934-es országfejlesztési kölcsönben és 10 százalékban készpénzben fizethetnek. Április hónap folyamán a hátralékosok 30 százalék készpénzzel és 70 százalékban kölcsönként, míg május hónapban felerészben kölcsönkötvénnyel egyenlíthető ki. Junius hónap folyamán a készpénzfizetés 70, a kölcsönkötvény pedig 30 százalék. A büntetésekből származó tartozások kedvezményes módon való kiegyenlítése a következőképpen eszközölhető: Ha a tartozás összege március 31-ig kiegyenlítést nyer, akkor azt 10 százalék készpénzben és 90 százalékban országfejlesztési címletekben fogadják el. Április folyamán a hátralékosok 30 százalék készpénzzel és 70 százalék kölcsönként, május hónapban 50—50 százalékos, junius hónapban pedig 70—30 százalékos arányban egyenlíthető ki. A kedvezményes fizetések időpontját semmilyen körülmények között sem hosszabbítják meg.

A fenti kedvezményeket a vállalatok közül csak azok élvezhetik, amelyek eleget tesznek az egy százalékos munkanélküli segéllyel kapcsolatban vállalt kötelezettségeiknek.

Lengyel törvényjavaslat a rituális vágások ellen

Varsóból jelentik: Az izraelita hitközségekben óriási izgalom uralkodik egy törvényjavaslat miatt, amelyet az agrárpárt terjesztett a parlament elé. Az agrárpártiak ugyanis azt követelik, hogy a nyilvános és magánvágóhidakon tiltsák be a rituális vágást. A törvényjavaslatot Prystor asszony, volt miniszterelnök felesége nyújtotta be és arra vonatkozik benne, hogy a magas rituális taxák következtében igen drága a hus, ami a fogyasztás rovására megy.

A lengyelországi rabbik február 13-ra országos kongresszusra gyűlnek, hogy megvizsgálják azokat a módosításokat, amelyek segítségével megakadályozhatják a törvényjavaslat elfogadását. A zsidóság részére egy napos bűjtőt rendeltek el. (Rador.)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A bucuresti-i sajtó feketeliszttal forgalomba hozatalával vádol egyes kismalmokat

A nagymalmosok a 90 banis liszt-taksának felére szállítását kérik a kormánytól — Országos malomkongresszus lesz vasárnap a fővárosban

Még a múlt évben jelent meg az a rendelet, amely kötelezővé teszi a kereskedelmi őrléssel foglalkozó malmoknak, hogy kilogrammonként 90 bani liszt-taksát fizessenek.

Ugyanis a pénzügyminisztérium a 90 banis liszt-taksa révén befolyó sokszáz millió leiből olyan alapot létesített, amely fedezi az exportálásra kerülő buza prémiumát. Ez a prémium vaggononként 7000 lei volt, de néhány héttel ezelőtt 2000 leire szállította le a kormány.

A buza exportjuttalom jelentős csökkentésével kapcsolatban — mint a bucuresti-i lapok írják, — az országban működő nagy malmok elhatározták, hogy

a kilónként 90 banis liszt-taksának felére szállítását kérik, mert a buzaprémium leszállítása után szükségtelen a magas 90 banis taksa megfizetése.

A nagymalmok megbízottjai ez ügyben kihallgatáson jelentek meg Simionescu pénzügyminisztériumi vezértitkárjánál, aki előtt feltárták hír szerint őszintén a helyzetet.

— A sokszáz kismalom versenyét nehezen bírjuk elviselni, — jelentették ki a nagymalom tulajdonosok. — A kis parasztmalmok, amelyek évenként átlag

20—24 ezer lei liszt-taksát fizetnek, titkos utakon igen nagy mennyiségben szállítják be a városokba és a piacokra az adóztatlanul örölt fekete lisztet. A visszaéléseket eddig eltűrtük, mert a liszt ára emelkedett és nem éreztük annyira a fekete liszt versenyét, mint most. amikor a liszt ára folyton esik.

Mint a bucuresti-i sajtó jelenti, a pénzügyminisztérium helyesnek ismerte el a nagymalom tulajdonosok adatait és Simionescu vezértitkár kijelentette, hogy mielőtt Antonescu pénzügyminiszter hazaérkezik Párisból, azonnal rendelet jelenik meg, amely a 90 banis liszt-taksát 40—50 banira fogja leszállítani. Ez a taksa-leszállítás nemcsak a „fekete liszt”, hanem a buzaprémium leszállítása miatt is teljesen indokolt és természetesen ezután a kenyér árát is mindenütt leszállítják.

A fenti hiradással szemben teljesen megbízható forrásból azt közlik velünk, hogy a nagymalmosok Simionescu vezértitkárjánál csak azért tisztelegtek, hogy a pénzügyminisztériumot meghívják a vasárnap Bucurestiben tartandó országos malomkongresszusra, amelyen fel fogják tárnai a malomipar összes sérelmeit és kívánságait.

Érdekes fordulat a nagy feltűnést keltő, olcsó gyapotbehozatal ügyében

A Szövetkezeti Központ és külföldi üzletvárosa a'ánlatával szemben 20 le-vel olcsóbban kínálnak pamutot a belföldi nagykereskedők, akik memorandumban tiltakoztak a szövetkezeteknek adott kedvezmény miatt

Lapunk keddi számában megemlékeztünk arról, hogy a külföldi fonalnagykereskedők akciót indítanak a Szövetkezetek Országos Központja számára engedélyezett nagy pamutbehozatali kedvezmény miatt, amely a súlyos közterheket viselő kereskedelmi vállalatok hátrányára

óriási előnyökhöz juttatja a Misirian külföldi céget, amely a Szövetkezetek Központjával együtt bonyolítja le az említett hatalmas ügyletet.

Tudvalevőleg a kormány gazdasági bizottsága elhatározta, hogy a falusi lakosság számára igen nagy mennyiségű nyersgyapot és gyaputfonal behozatalára kvótán felüli engedélyt ad a Szövetkezetek Központjának. Ez az unió megállapodott az angliai Misirian import-export céggel, hogy a szövetkezetek neve alatt létrejött üzletet finanszírozza.

Ugyanis a Misirian garanciát vállalt a külföldi gyárak számára, hogy a gyapot és fonal kiifizetésére szükséges angol fontot és csehszlovák devizákban előteremtési és szállítás kezdetekor a külföldi exportőrök megkapják a vételárát.

A Misirian-cég ugyanis elég külföldi erős deviza felett rendelkezik s mivel igen nagy kedvezményt kap a behozatalnál. az árát a 800 leies piaci ár helyett 625 leire akarja szállítani, természetesen a Szövetkezeti Központ neve alatt.

A pamutbehozatali cégek érdekképviselőinek bucuresti-i igazgatósága azonban türethetlenné tartja ezt az óriási versenyt és — mint már kedden jelentettük — akciót kezdett a nagy behozatali üzlet megakadályozása céljából.

Most azt jelentik Bucurestiből, hogy a gyaputfonal behozatalával foglalkozó nagy cégek kiüldöttségét tegnap fogadta Costinescu ipari és kereskedelmi miniszter, akinek memorandumot nyújtottak át. Az importőrök rámutattak a Misirian-cég és a Szövetkezeti Központ üzleti összeköttetésére, amely nekik abnormálisan nagy versenyt és kárt jelent. A memorandumban csomagonként 20 leivel olcsóbb eladási ajánlatot tettek a parasztfonal szállítására, mint a Szövetkezeti Központ és az angol cég.

— Nem nyugodhatunk bele abba — mondták a miniszternek — hogy egy külföldi cég ilyen nagy kedvezményben részesüljön a mi hátrányunkra és hogy csak ő kapjon kvótán felüli behozatali engedélyt, holott mi sok évtized óta pontosan eleget teszünk az állam iránti összes kötelezettségeinknek. Arra kérjük a kormányt, hogy egyenlő elbánásban részesítsen bennünket a Szövetkezeti Központtal.

Arról nem szól a jelentés, hogy a miniszter kedvező vagy elutasító választ adott-e a kiüldöttségnek, de széles körökben nagy érdeklődéssel várják a fővárosi sajtóban is erősen pertraktált ügy végső kifejlődését.

Egyébként azt is jelenti a fővárosból, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium mellett működő

Külkereskedelmi Hivatal a gyaputfonal behozatalára vonatkozóan az alábbi tartalmú felhívást intézte a nagykereskedőkhöz:

Az 1936. első évnegvedre szóló gyaputfonal behozatali engedélyek felerészben parasztfonal importjára szólnak az 508., 509., 512. és 513. paragrafusok alapján. A „parasztfonal” elnevezést rávezetik a behozatali engedélyre, míg az engedélyezett mennyiség másik felére az 508—515. paragrafusok alapján minden megjegyzés nélkül állítják ki. Akik csak parasztfonalat akarnak importálni, azok könnyen megtehetik ezt. Eddig szól a kereskedelmi minisztérium figyelmeztető hirdetménye, amely azt jelzi, hogy parasztfonalat sokkal könnyebben lehet ezután a külföldről behozni, mint más kereskedelmi árut.

— MÁJUS VÉGÉIG LE KELL FOLYTATNI A KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARAI TANÁCSVÁLASZTÁSOKAT. Mint Bucurestiből jelentik, a kereskedelmi és iparügyi minisztériumban már elkészült az a törvénytervezet, amelynek alapján rövid időn belül megtarthatják a Kamarák tanácsválasztásait és véget ér az interim-bizottságok két év óta tartó működése. Az új törvény kihirdetése után 3 hónapon belül végbemennek a kamarai tanácsválasztások, amelyeknek befejezését tehát május végére tervezik. Országsszerte érdeklődéssel várják a tanácsválasztások lefolyását.

Egyedárusítás

Divatos most ez a fogalom kereskedelmi életünkben. A hivatalos egyedárusítás, a törvényileg létesített monopolszervezetek mellett új egyedárusítások lépik el a gazdasági életet, monopoliumpok, amelyekből egyedek vagy érdekcsoportok látnak hasznát. Ilyen monopoliumpok volt a Cageronak annak idején biztosított milliárdos kompenzációs engedély és ugyancsak az egyedárusítások egy fajtájához sorakozik az a rendelkezés, amelyről nemrégiben már beszámoltunk és amely a Szövetkezeti Központnak nagymennyiségű gyapot behozatalára adott engedélyt, még pedig azzal a kedvezményvel, hogy nem kell a devizafelarat fizetnie.

Az egyedárusítás — a hallgatóságos egyedárusítás — egy neméről panaszkodnak a gabonakereskedők is. Mint ismeretes, hetekkel ezelőtt a kormány letiltotta a Magyarországra és Ausztriába irányuló tengerikivitel és úgy intézkedett, hogy ezekbe az országokba csak nemes devizák ellenében szabad tengerit exportálni. A kereskedők meg is szüntették az exportot, de ugyanakkor a Szövetkezeti Központ — hogy hogyan és miként, az egyelőre még rejtély a kereskedők előtt — minden akadály nélkül tovább is szállított tengerit Magyarországra. A decembri határállomáson az utóbbi időben naponta négy-öt vagon tengeri ment Magyarországra, illetve Ausztriába. Feladó a Szövetkezeti Központja volt. Ugyanakkor tehát, amikor a kereskedők téllenségre voltak kárthatva, a Szövetkezeti Központ minden akadály nélkül exportált.

Némi maliciával ezt munkamegosztásnak is nevezhetnénk. A kereskedők fizetik az adót és a Szövetkezeti Központ szállít és keres.

Hogy ez hogyan történt, azt a kereskedőknek egyelőre nem sikerült kideríteniük. Arról azonban gondoskodni kívánunk, hogy hasonló helyzet a jövőben ne állhasson elő. Mint legutóbbi számunkban jelentettük a román—magyar kereskedelmi tárgyalások során Magyarország közölte, hogy hajlandó a vételár harminc százalékáig erős, szabad devizával fizetni, de ebbe a fizetési kötelezettségbe bevonják Csehszlovákiát is, tehát a kukorica szállítása hármasszámla alapján történik. A végső megállapodás ugyan még nem jött létre, de reméljük, hogy rövidesen megfelelő képpen szabályozzák a román—magyar árucserét. A kereskedők most annak érdekében akarnak eljárni, hogy a jövőben az új rendszer életbe lépése után ne fordulhasson elő az, hogy a Szövetkezeti Központ velük szemben előnyöket élvezzen és exportáljon akkor, amikor az ő szállítmányaik megakadnak a határokon.

Nem honosodhatik meg ez a palástolt egyedárusítási rendszer, amely hol magánvállalatoknak (Cagero!), hol pedig gazdasági tömörüléseknek ad privilégiumokat. Az egyedárusítás nem válhat rendszerré, mert azzal a súlyos következménnyel járhat, hogy, amíg az előnyben részesített csoport árusít, — tönkremegy és felmondja a szolgáltatást a kereskedő: az egyed.

— Téves hír az adóvallomási iverk benyújtásának elhalasztásáról. Az egyik oradeai napilap azt a hírt közölte, hogy egy új pénzügyminiszteri rendelet elhalasztotta az adóvallomási iverk benyújtásának határidejét. Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság vezetője ezzel szemben kiellengették, hogy ilyen rendelet nem létezik és az adóvallomások e hó 20-ig okvetlenül benyújtandók.

— HAT SZAZALEKKAL EMELKEDIK CLUJON AZ ASZTALOSGÉDEK MUNKABÉRE. A cluji Ipartestület tudomására hozza a munkaadóknak, hogy a mesterek és a munkások között létrejött kollektív szerződés értelmében 1936. február elsejétől kezdődően a munkaadók 6 százalékkal magasabb munkabért fizetnek. A béremelés az élet megdrágulásával áll összefüggésben.

— Kilónként 17 leivel emelik a műselyemfonalak fényüzési és forgalmiadóját. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet küldött az összes vámhivatalokhoz és pénzügyigazgatóságokhoz a műselyemfonal luxus- és forgalmiadójának emeléséről. A műselyemfonal fix taksája jelenleg 175 lei kilónként és ezt február 12-től 192 leiben állapítják meg, tehát a műselyemfonal fényüzési adója kilónként mindössze 17 leivel emelkedik, ami az áru jelenlegi magas eladási árához viszonyítva nem nagy összeg. A belföldön gyártott műselyemnyersanyag és fonal forgalmi és luxusadójukat a számlaösszeg után, a külföldről behozott ilyen árunál pedig a közepár alapján számítják. Február 11-én este összeítették a belföldi műselyemfonalgyárakban a raktáron levő készleteket, valamint a gyártás alatt levő nyersselyemanyagot, hogy a régi fényüzési és a felemelt luxusadó közötti különbséget a gyárosokkal befizetessék.



Az életképes pénzügyi intézetek váltóvisszelszámítási hitelét felemeli a Jegybanc

A fővárosból érkező jelentés szerint a Banca Nationala delegált felügyelői befejezték az ellenőrző vizsgálatukat azoknál a pénzügyi intézeteknél, amelyek váltóvisszelszámítási hitelt kaptak a Jegybancotól.

Mind a hetven jegybancfióknál, illetve a kirendeltségeknél folyó visszelszámítások alapján ejtették meg a vizsgálatot és az eredménnyel megvannak elégedve, amint az a Banca Nationala legfőbb tanácsához beterjesztett jelentésükből kiderül.

E jelentés alapján a tanács el fogja határozni, hogy az életképes pénzügyi intézetek ezután nagyobb visszelszámítást kapnak, mint amennyit mostanig élveztek.

Ez a jelentés közelről érinti azokat az aradi és környékbeli pénzügyi intézeteket is, amelyek a Jegybancotól visszelszámítási hitelt kapnak, mert az eddigi hitelkeret bővülni fog. Igaz ugyan, hogy beavatottak állítása szerint, a vidéki tőkeeros és óvatosan vezetett pénzügyi intézetek ez évben is nehezen bírják kimeríteni ezt az évi 4 és fél százalékos visszelszámítási hitelt. Ugyanis a gazdasági forgalomnak mesterségesen Bucuresti felé való irányítása következtében a vidék kereskedelmi és ipari élete folyton gyengül, ami a kihitelezések korlátozását vonja maga után.

Sürgösen be kell fejezni a fellebbezés alatt álló adóügyeket, mert a behajtás akadályokba ütközik

Az adókövetési pénzügyigazgatósághoz fontos rendelet érkezett tegnap. A pénzügyminisztérium azt közli, hogy a múlt hó 25-én kiadott 337-349. számú rendelet kiegészítéseképpen intézkedjenek a követési adminisztrációk vezetői, hogy az adófellebbezések és felfolyamodások a legsürgősebben intéztesenek el, azonnal be kell fejezni a folyamatban levő adómegállapítási ügyeket, mert a késedelem miatt a behajtás nem folytatható.

Ugyanis amíg jogerősen nincs megállapítva az adóösszeg, addig az adóhivatalok nem tudják, hogy a folyamatban levő ügyekben mennyi adót hajtsanak be.

Ha többet inkasszálnak, mint amennyi majd jogerőssé válik, úgy túlfizetés esetei állanak be és újabb komplikációk származnak, amelyek új felesleges nagy munkát adnak a különböző fórumoknak.

A fenti rendelet másik része azt tartalmazza, hogy ez évi március 31-ig az 1935-36. esztendői összes adókat és különböző illetékeket be kell hajtani, a jövő évre semmit szabad átvenni és a behajtási pénzügyigazgatók, valamint az adóhivatalok vezetői személyileg és anyagilag felelősek a behajtási mulasztásokért vagy engedékenységgért. A pénzügyminiszter kötelessévé teszi az adókövetési és behajtási pénzügyigazgatóságoknak, hogy egész személyzetüket bocsássák a behajtás vezetőinek rendelkezésére. Ez alól kivételnek az adókövetési igazgatóság osztályvezetői, akik a jövő évi adókövetéssel és más fontos adminisztratív ügyekkel vannak elfoglalva.

= Anglia, Egyiptom és Törökország is sok kőolajat vásárolnak a regáti petroleumvállalatoktól. A constantiai kikötő igazgatósága közli február 11-i kelettel: A mai napon az alábbi szállítmányokkal telt hajók indultak el: Angliába és Egyiptomba 6 millió 148 ezer kg. könnyű benzín, Egyiptomba 247 ezer kg. nehéz benzín, 5 millió kg. pakura, 106 ezer kg. gázolin, Törökországba és Egyiptomba 4 millió 700 ezer kg. finom petroleum, Palesztinába 112 vágómarha, Amerikába 74 ezer kg. acid naftin, Görögországba 8 millió kg. motorina, Németországba 10-500 kg. nyers gyapju, Palesztinába 44 ezer kg. fenyőürészárú, 4100 élőszárnyas, 243 ezer kg. tüzelő pakura és 155 ezer kg. tüzelőolaj.

Titokzatos bűnügybe keveredett három világjáró magyar táncosnő

Az egyiket haldokolva, meztelenül találták egy luxusjacht meggyilkolt tulajdonosának holtteste mellett — Két társnőjét őrizetbe vették

Dramai titok takarja annak az előkelő amerikai kirándulóhajónak az esetét, amelyen több ismert és az ottani társadalmi életben nagy szerepet játszó életvidám férfi és nő utazott a floridai Tampából Havana felé. Különös érdekességet ad az ügynek, hogy a Crime hajó fedélzetén három magyarszármazású táncosnő is élvezte a nyílt tenger szépségeit, jelenleg pedig mind a három a tampai fogház lakója.

Kruss John, az ismert amerikai vasgyáros január 22-én meghívta Crime nevű luxusjachtjára barátait, kilenc aranyárnást, akik mindnyájan nőtlenek és közismertek a társadalomban való gyakori szereplésükről. Egyikük, Duripol Edward, igen jónevű énekes, aki a kirándulás szépségeit azzal igyekezett tetézní, hogy a hajó tulajdonosát arra bírta, „szereződtesse nek” az utra a férfítársaságnak megfelelő számú csinos hölgyet is.

Kruss szívesen teljesítette a kérelmet és néhány igen szép és jóalakú táncosnőn kívül meghívást kapott a kubai utazásra Mihály Anikó, Rezenits Klára és Makovics Hilda is. Mindhárman egyik floridai mulató alkalmazottai voltak és állítólag nagy gáziért táncoltak a pénzkirályok kedvelt fiúrdőhelyein, Miami-ban és Tampában. Mihály Anikó szülei Danenportban laknak és 1908-ban vándoroltak ki a magyarországi Bakonykoppányból, míg Rezenits Klára hozzátartozói a feltűnően szép leányt közvetlenül a világháború után vitték ki az Ujvilágba, Detroitba, ahol a leány bátyja egyik magyar lap munkatársa. Makovics Hilda Budapesten tanult táncolni és 1928-ban kelt át az óceánon.

A Crime-luxusjacht január 23-án elfindult végzetes utiára. A partok már eltűntek a lát-határról és a társaság vígan mulatozott a hajó szalonjában, amikor érthetetlen esemény történt. Valahol

a hajón két revolverlövés dörrent, amit éles sikoltás követett.

Ebben a pillanában Kruss és Rezenits Klára nem voltak a szalonban.

A rejtélyes büntény

A szinte orglaszámbamenő dorbézolás természetesen azonnal félbeszakadt és a vendégek kitértek a fedélzetre. Néhányan egyenesen a hajótulajdonos pazar pompával berendezett lakosztályába siettek.

Kruss John, a milliomos, ekkor már a kabin szőnyegein hevert végvonaglásában.

Két lövés érte, egyik golyó áthatolt a koponyáján, a másik a hátába furódott és szintén halálos sebet okozott. A milliomos a saját ágya előtt roskadt össze, az ágyon pedig összekuporodva.

eszméletlenül és meztelenül hevert a szép magyar leány.

akit ismeretlen tettes úgy ütött tarkón, hogy életveszélyes sebet ejtett rajta.

Kémdráma?

Senki sem tudta megérteni, mi történt a halálhajón. Kruss a világháború alatt kémkedéssel szerzte óriási vagyonát és nem lehetetlen, hogy ilyenirányu működésével függ össze a nyílttengeri gyilkosság. Érthetetlen azonban az is, miként került a milliomos vasgyáros kabinjába a magyar leány, miért rángatták le róla darabokban a ruháit, amiket szinte rongygyá téptek és szétszórtak a kabin szőnyegein. Végül értetlenül állnak szemben a hatóságok a két revolverlövessel is. A milliomos ugyanis,

szigorú motozást rendelt el a hajóraszálás alkalmával és vendégeinek nem engedte meg, hogy bármilyen fegyvert hozzanak magukkal.

Mégis előkerült valahonnan egy nagykaliberű revolver, mellyel a borzalmas gyilkosságot elkövették. A két táncosnőt őrizetben tartják.

Ezt a revolvért a legközelebbi kutatókkal megkezdett kutatással sem tudták meglesni. Nyilvánvaló, hogy a gyilkos a tengerbe dobta. A Crime természetesen azonnal visszafordult a partok felé és rádión közölte a gyilkosság részleteit.

Nem irnak arról az amerikai lapok, vajjon kire hármlik a kegyetlen gyilkosság gyanúja. Csupán a Florida Post nevű újság eleveníti fel a Crime kapitányának és a milliomosnak régóta tartó barátságát, mely az utóbbi időkben ismeretlen okokból ellanyhult. Az ügy központjában tehát Rezenits Klára áll, sérülése azonban oly súlyos, hogy eddig nem lehetett kihallgatni. Életbenmaradásához kevés a remény, ha pedig nem sikerül megmenteni, lehet, hogy a halálhajón történt gyilkosság titka sohasem derül ki.

A HAMBURG-AMERIKA LINIE

modern gyorsgőzöseivel gyorsan, kényelmesen, biztosan és jutányosan utazhat

Dé-amerikába,
Kanadába,
Középamerikába.
(Kolumbia, Venezuela, Ecquador stb.)

Délamerikába és minden tengerentuli országba.

Afrikába a német Afrika-vonal hajóival.
Tanulmány-utak rendezése.

Kérjen információt és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.-
tól, Timisoara, Str. Moroy 1. és

K ü n s t l e r A.

Vízum- és utazási irodától, 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

KÖNYVEK

Harold Lamb: „Omár Khájján”. Ezer évvel ezelőtt élt ez a híres perzsa költő, akit a művelt Nugat csak 50 évvel ezelőtt fedezett fel, mert egy lelkes angol ember Omár Khájján legnevezetesebb munkáját, a „Rubáyát” című költeményes kötetét kiadta a feledésből és csiszolt angol nyelven mint a világrodalom remekművét mutatta be az ámuló emberiségnek. Harold Lamb, a világszerte ismert „Dzsingiz khán, a világ császára” szerzője ebben az új munkájában ismét remekművet alkotott. A hatalmas kötet pompás kiállításban, remek vászonkötésben, eredeti címlappal 178 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cui. Kérje a Rózsavölgyi kiadványok teljes jegyzékét.

Wolfgang Goetz: „A német nép története”. A német nép története a germán őskortól kezdve a Harmadik Birodalomig kápráztatóan színes és egyben szövevényes kaleidoszkópja a törzsi, nemzeti, eszmei és osztályküzdelmeknek. Az ellentétnek ezt a tozódását közös nevezőre hozni majdnem lehetetlenség. Mégis sikerült ez Wolfgang Goetznek, aki amellett, hogy kiváló történetíró, igazi művész is. „A német nép története” című művében ezer kavargó jelenetben a német nép drámáját éljük át. A könyvet a kiváló szerző a magyar kiadás számára egészen izzó, forrónapjainkig egészítette ki. A pompás kötet rendkívül sűrű, tömör szedéssel 430 lap, pompás vászonkötésben méltóan egészíti ki az Atheneum nagy könyveinek sorozatát. (Adams: Amerika éposza, Seignobos: A francia nemzet őszinte története, stb.) 158 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cui. Kérje az Atheneum agenzációt teljes jegyzékét.

Halálfélelmében meggyilkolt egy embert

Az amerikai nagykereskedőt megörjítette a névtelen levél

Newyorkból jelentik: A politikai történelmen kívül eddig még nem igen volt példa arra, hogy valaki merénylőtől való félelmében követett volna el gyilkosságot. Most ilyen eset foglalkoztatta az Ohio-állambeli Dayton esküdtbírósgát. A vádlottak padján Andrew Thackle 44 éves nagykereskedő ült, aki egy Thompson nevű mérnököt a múlt évben meggyilkolt.

Thackle a múlt év elején egy zsaroló bandától fenyegető leveleket kapott, amelyek

közeli biztos halált helyeztek kilátásba neki,

ha záros határidőn belül nem fizet a bandának 50.000 dollárt.

Thackle a rendőrséghez fordult, amely védelmet ígért neki. A kereskedő ettől kezdve mégis szakadatlan halálfélelemben élt. Villájából valószínűsítést csinált. Az ablakokra acéllemezeket szereltetett, az ajtókra különleges szerkezetű zárat és elektromos jelző-

berendezést vezetett be, amelynek elmés szerkezete jóelőre jelezte minden nemkívánatos vendég érkezését.

Mindennek ellenére megtörtént a fatális dolog, hogy a nyáron ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg Thackle villájában.

A betörők a jelzőberendezést üzemben kívül helyezték és már a kapu felfeszegésével fáradoztak, amikor Thackle szolgálai figyelmesek lettek rájuk. Erre a betörők hanyatthomlok elmenekültek.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra 70.—
Negyedévre 210.—
Félévre 420.—
Egy évre Lei 840.—
Külföldre havonta 50.— Lei, jel tóbb.

Noha egyáltalán semmi adat nem szolt amellett, hogy a betörési kísérlet összefüggésben állott a zsarolásokkal. Thacklel ettől a naptól kezdve teljesen elhatalmasodott a félelem és a nagykereskedő most már egyáltalán nem volt hajlandó idegeneket fogadni... Ezért máig is rejtély, hogyan juthatott be hozzá az áldozat. „Mit akar?!”, kiáltott ijedten Thackle, amikor Thompson hirtelen megjelent dolgozószobájában. Thompson a zsebébe nyúlt, mire Thackle — meg lévén győződve róla, hogy most sor kerül a régóta várt merényletre —

revolvert rántott és lelötte látogatóját. A szerencsétlen nyomban meghalt. Később kiderült, hogy nem revolverért, hanem ártatlan biztosítási papirokért nyúlt a zsebébe, mert — ügynök volt.

Mint hogy az elmeszakértők megállapítása szerint a nagykereskedő, ha eredetileg nem is volt beszámíthatatlan, most már teljesen megörült, a nem mindennapi ügy tárgyalását abbahagyták és a vádlottat beszállították a daytoni elmeegógyintézetbe.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szög csupán 20 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS.

FIATALEMBER megismerkedre fiatal, csinos leánnyal. Leveleket „Szerény tárogatás” jellegre a kiadóba. 747

ALKALMAZÁS.

PERFECT szobaleány március 1-re felvetet k. Holänder Miksáné, Str. Closea No. 7. 748

Fiatall

könyvkötő szakmunkás, ki gécekkal való doboz yartásban teljes jártassággal bír. azonnali belépésre keres elik. Vánlatok bízó yiványom solatokkal, nények megje ösésével „Irti” Medias emre i tázendők. 734

LAKÁS.

MODERN földszintes nagy 3 szobás lakás minden comorttal, májusra vagy azonnala kiadó. Piața Catedralei 2. 749

Uj házban 3 szobás komfortos lakás, má us 1-re kiadó. Str. V. Goldis 7. 748

MODERN, összkomfortos, csejépkályhás, parkettos 3-4 szobás uccai lakások május 1-re kiadó. Piața Catedralei 12. es Ecaterina Teodoru 1. sarok házban. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 720

Háromszobás uccai parkettos lakás, óssz s mellékhelyiségekkel azonnala kiadó. Piața Avram Iancu 5-6. 663

Március 1-re keresek 4 szobás, esetleg kertes, fürdőszotás magánházat bérté Calaa Sagua vagy gyermekkörház közelében. Cimeket a kiadóhivatalba kérek. 740

2-3-4 szobás modern lakások május 1-re kiadók.

Egy földszinti 3 szobás es egy második emeleti 4 szobás lakás előnyös feltételek mellett, azonnali kiadó. Bővebbet Piața Catedralei 5., hazfelü yeiönél. 697

2x2 uccai szoba, fürdőszoba, előszoba emeleti, 4 szobás uccai fürdőszobás földszinti lakás, május 1-re kiadó. Strada Tache Ionescu 1. 740

VITTEI ÉS FIARAS

Csiszolt üvegszilárt es egy tavcsövet megveleire keresek. — Cim: Hunyadi, Piața Catedralei 5. 738

MODERN új dő-háló olcsón eladó asztalosnál Cim a kiadóban. 714

* **uzifita** 1. a. oszt. száraz hasáb. ü észelve 100 kgr. 38 lei, 1 öl 540 lei „Phoenix” depozit de lemne Arad, Biv. Reg. Ferd. nand 61. e. 0

TISZTA MOSÓTI RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételtel keresünk megveleire. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 100

Pléh- es fabordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETEK.

Jóforgalmu fűszerüzlet, berendezéssel, előtérzés miatt átadó. Cim a kiadóban va a ban.

Üzlethelyiség, (az Avram Iancu térti árszony-házban lévő fodrászüzlet), május 1-re kiadó. 732

INGATLAN.

Magánház

a 4-es autóbussz megálló közelében, 4 szobás lakással, külön 2 szobás udvari lakással, nagy gyümölcsöskerttel, áron alul 820.000 Leiert eladó.

Megízott Kiss Lajos „URANUL” ingatlanirodája, Str. Horia 2. szám. II. emelet. 722

KÜLÖNFÉLFK.

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg ellenében díjmentesen küldöm szabadalmazott szencáclos találmányom ismeretöjét. — Cim:

„PATENT 602” Cluj, Postafiók 1. 746

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 13.

Bucuresti. 12.35: Gramofon. 1.30: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar. 7.15: Rádiózenekar. 8.15: Új lemezek. 9.15: Szimfonikus hangverseny. Utána gramofon. 11.45: Hírek külföldre. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: BSzKRT-zenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.10: Révész Béla előadása. 5.45: Hírek. 6: A tavaszi vetőmagvak előkészítése. 6.30: Jazz-zenekar. 7.20: „Mazzini”. 7.50: Bodán Margit magyar nótákat énekel. 8.40: Külügyi negyedóra. 9: Színműelőadás a stúdióban. 10.35: Hírek. 11: Zongora-és énekhangverseny. 12: Hanglemezek. Éjjel 1.05: Hírek. — Budapest II. 6-6.25: A dunaparti korzó kibővítése. 7.50-8.20: Angol nyelvoktatás. 9-10.30: Szalonzene. Közben 9.40-9.55: Hírek. — Bécs. 8: Torna. 8.25: Gramofon. 1: Szórakoztató zene. 4.20: Ifjúsági műsor. 4.40: Gyermeknek. (Énekszámokkal). 5.05: Szórakoztató lemezek. 6.30: Cilla Krausz (zongora) és Margarete Wanda (szoprán) hangversenye. 8.20: Olimpász-hírek. 8.40: Katonazene. 9.50: „A szent hazugság”. Színmű. 11.10: Wagner-est. 11.25-2: Jazz. — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 6: Dalok. 7.30: Angol lecke. 9: Szimf. hangverseny. 11.20: Rádiózenekar. — Deutschlandsender. 7.10: 7.30: Szórakoztató zene. 10: Szórakoztató zene és olimpiai hírek. 2.15: Szórakoztató zene. 3: Könyvi zene. 5: Rádiózenekar. 7: Könyvi zene. 8.05: Olimpiai hírek. 9.10: Fuvószenek. 10.45: Olimpiai hírek. 12-1: Táncczenekar. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 2.10: Róma. 5.20: Közvetítés Asmarából. 6.15: Énekszámok. 9.35: „Julius Caesar”. Malpiero operája.

PÉNTEK, FEBRUÁR 14.

Bucuresti. 12.35: Gramofon. 1.30:

Gramofon. 2.30: Gramofon. 6.15: Motózenekar. 7.15: Motózenekar. 8.35: Operaközvetítés. 11.45: Hírek. Utána: Éjszakai hangverseny. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Szalonzene. 2.20: Időjelzés. 2.30: Cigányzenekar. 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diáklélfőrája. 5.45: Hírek. 6: Elbeszélés. 6.30: Liszt-est. 7.40: Sportközlemények. 8.25: Az Operaház eladásának közvetítése: Puccini: „Tosca”. 9.10: Hírek. Majd: Cigányzenekar. 12.30: Jazz-zenekar. — Budapest II. 7.25-7.50: Gyónrótanfolyam. 8.35-9: Csergő Tamás elbeszélése. 9.10-10.50: Hanglemezek. Közben kb. 9.50-10.05: Hírek. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 3: Haydn: Katonai szimfonia, op. 100, G-dúr (gramofonon). 4.20: Ifjúsági óra gyermekkörrussal. 5.05: Sramlémezek. 6.30: Hangverseny. 8.30: Olimpász-hírek. 8.50: „Die Königskinder”, Humperdinck meseoperája. 11.35: Szórakoztató zene. 11.55: Eszperantó. 12.45-2: Osztrák tánczene gramofonon. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 1: Katonazene. 5.10: Dalok. 7: Táncczene. 9.20: Gramofon. 11: Hírek. 11.20: Gramofon. — Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene. 9.30: Fuvószenek. és olimpász-hírek. 1.15: Déli zene. 5: Szórakoztató hangverseny. 7.30: Gordonka-, gitár- és zongoraszámok. 9.10: Beethoven-est. 10.30: Kézzongorás hangverseny. 11.20: Olimpász-hírek. — Milano. 12.30: Operettlemezek. 1.15: Gramofon. 2.10: Szórakoztató zene. 5.20: Gramofon. 6: Róma. 9.35: Szórakoztató zene. 10: Szimfonikus hangverseny. Vezényel Willy Ferero. Utána hírek.

HIRDESSZEN

az 51 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.